

Aplikace matematicko-statistických metod pro řešení otázek identifikace klastrů ve Zlínském kraji

Iva Kozmíková

Bakalářská práce
2010

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta managementu a ekonomiky

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta managementu a ekonomiky
Ústav regionálního rozvoje, veřejné správy a práva
akademický rok: 2009/2010

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: **Iva KOZMÍKOVÁ**
Studijní program: **B 6202 Hospodářská politika a správa**
Studijní obor: **Veřejná správa a regionální rozvoj**

Téma práce: **Aplikace matematicko-statistických metod pro řešení otázek identifikace klastrů ve Zlínském kraji**

Zásady pro vypracování:

Úvod

I. Teoretická část

- Definujte cíle a metody práce.
- Zpracujte teoretické poznatky týkající se klastrů a jejich mapování.

II. Praktická část

- Analyzujte zpracovatelský průmysl Zlínského kraje.
- Identifikujte obory vhodné pro vznik klastrů ve Zlínském kraji.
- Na základě analýzy navrhněte možnosti vzniku dosud nezaložených klastrů ve Zlínském kraji.

Závěr

Rozsah práce: cca 40
Rozsah příloh:
Forma zpracování bakalářské práce: tištěná/elektronická

Seznam odborné literatury:

- [1] PAVELKOVÁ, D. a kol. *Klastry a jejich vliv na výkonnost firem*. 1. vyd. Praha: Grada, 2009. 272 s. ISBN 978-80-247-2689-2.
[2] SKOKAN, K. *Konkurenceschopnost, inovace a klastry v regionálním rozvoji*. 1. vyd. Ostrava: Repronis, 2004. 160 s. ISBN 80-7329-059-6.
[3] SÖLVELL, Ö., LINDQVIST, G., KETELS, C. *Zelená kniha klastrových iniciativ*. 1. vyd. Originál vytištěn ve Stockholmu: Bromma Tryck AB, 2003. Praha: Czechinvest, 2006. 92 s. ISBN 91-974783-1-8.

Vedoucí bakalářské práce: PaedDr. Antonín Slaměník
Ústav regionálního rozvoje, veřejné správy a práva
Datum zadání bakalářské práce: 6. dubna 2010
Termín odevzdání bakalářské práce: 21. května 2010

Ve Zlíně dne 6. dubna 2010

doc. Dr. Ing. Drahomíra Pavelková
děkanka

prof. RNDr. René Wokoun, CSc.
ředitel ústavu

PROHLÁŠENÍ AUTORA BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Beru na vědomí, že

- odevzdáním bakalářské práce souhlasím se zveřejněním své práce podle zákona č. 111/1998 Sb. o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších právních předpisů, bez ohledu na výsledek obhajoby ¹⁾;
- beru na vědomí, že bakalářská práce bude uložena v elektronické podobě v univerzitním informačním systému dostupná k nahlédnutí;
- na moji bakalářskou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, zejm. § 35 odst. 3 ²⁾;
- podle § 60 ³⁾ odst. 1 autorského zákona má UTB ve Zlíně právo na uzavření licenční smlouvy o užití školního díla v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;
- podle § 60 ³⁾ odst. 2 a 3 mohu užít své dílo – bakalářskou práci - nebo poskytnout licenci k jejímu využití jen s předchozím písemným souhlasem Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně, která je oprávněna v takovém případě ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které byly Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše);
- pokud bylo k vypracování bakalářské práce využito softwaru poskytnutého Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně nebo jinými subjekty pouze ke studijním a výzkumným účelům (tj. k nekomerčnímu využití), nelze výsledky bakalářské práce využít ke komerčním účelům.

Ve Zlíně 20. 5. 2010

..... *ka křmilyš* .....

1) zákon č. 111/1998 Sb. o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších právních předpisů, § 47b Zveřejňování závěrečných prací:

(1) Vysoká škola nevydávalečně zveřejňuje disertační, diplomové, bakalářské a rigorózní práce, u kterých proběhla obhajoba, včetně posudků oponentů a výsledku obhajoby prostřednictvím databáze kvalifikačních prací, kterou spravuje. Způsob zveřejnění stanoví vnitřní předpis vysoké školy.

(2) Disertační, diplomové, bakalářské a rigorózní práce odevzdané uchazečem k obhajobě musí být též nejméně pět pracovních dnů před konáním obhajoby zveřejněny k nahlázení veřejnosti v místě určeném vnitřním předpisem vysoké školy nebo není-li tak určeno, v místě

pracoviště vysoké školy, kde se má konat obhajoba práce. Každý si může ze zveřejněné práce pořizovat na své náklady výpisy, opisy nebo rozmnoženiny.

(3) Platí, že odevzdáním práce autor souhlasí se zveřejněním své práce podle tohoto zákona, bez ohledu na výsledek obhajoby.

2) zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, § 35 odst. 3:

(3) Do práva autorského také nezasahuje škola nebo školské či vzdělávací zařízení, užije-li nikoli za účelem přímého nebo nepřímého hospodářského nebo obchodního prospěchu k výuce nebo k vlastní potřebě dílo vytvořené žákem nebo studentem ke splnění školních nebo studijních povinností vyplývajících z jeho právního vztahu ke škole nebo školskému či vzdělávacího zařízení (školní dílo).

3) zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, § 60 Školní dílo:

(1) Škola nebo školské či vzdělávací zařízení mají za obvyklých podmínek právo na uzavření licenční smlouvy o užití školního díla (§ 35 odst.

3). Odpírá-li autor takového díla udělit svolení bez vážného důvodu, mohou se tyto osoby domáhat nahrazení chybějícího projevu jeho vůle u soudu. Ustanovení § 35 odst. 3 zůstává nedotčeno.

(2) Není-li sjednáno jinak, může autor školního díla své dílo užít či poskytnout jinému licenci, není-li to v rozporu s oprávněnými zájmy školy nebo školského či vzdělávacího zařízení.

(3) Škola nebo školské či vzdělávací zařízení jsou oprávněny požadovat, aby jim autor školního díla z výdělku jím dosaženého v souvislosti s užitím díla či poskytnutím licence podle odstavce 2 přiměřeně přispěl na úhradu nákladů, které na vytvoření díla vynaložily, a to podle okolností až do jejich skutečné výše; přitom se přihlédne k výši výdělku dosaženého školou nebo školským či vzdělávacím zařízením z užití školního díla podle odstavce 1.

ABSTRAKT

Tato bakalářská práce se zabývá aplikací statistických metod v procesu identifikace klastrů v regionech. V první teoretické části jsou definovány cíle a metody práce a provedena rešerše literárních zdrojů v oblasti týkající se teorie klastrů a klastrových iniciativ. Podrobně popíše matematicko-statistické metody identifikace klastrů. V praktické části bude provedena analýza oborů zpracovatelského průmyslu Zlínského kraje na základě metod popsanych v teoretické části, s cílem identifikovat obory vhodné pro vznik klastrových iniciativ. Vybrané obory budou blíže specifikovány a budou navrženy obory vhodné pro vznik nových klastrových iniciativ.

Klíčová slova: klastr, klastrová iniciativa, identifikace klastru, mapování klastru, statistické ukazatele

ABSTRACT

This Bachelor thesis clarify application of statistic methods in a process of clusters' identification in regions. In the first part aims and methods of the thesis are defined, as well as the survey of literary sources that concern cluster theory and cluster initiatives area. Mathematic-statistic methods of clusters' identification is more detailed expound. The practical part analyze branches of processing industry of Zlín region based on methods explained in the theoretical part aimed at identification of branches advisable to arise the cluster initiative. Selected branches of processing industry are to be enlarge specified and will be suggested branches appropriate for new cluster initiative foundation.

Keywords: cluster, cluster initiative, cluster identification, cluster mapping, statistic indicators

Na tomto místě bych ráda poděkovala vedoucímu mé bakalářské práce PaedDr. Antonínu Slaměnkovi za odborné vedení, cenné připomínky, rady a trpělivou pomoc, kterými přispěl k vypracování mé bakalářské práce.

Další poděkování patří ing. Petře Al Azawy, která vstřícně a ochotně odpovídala na mé dotazy a poskytovala potřebné informace o dané problematice.

V neposlední řadě bych ráda poděkovala mé rodině, která mne během studia s pochopením podporovala.

Čestné prohlášení:

Prohlašuji, že odevzdaná verze bakalářské práce a verze elektronická nahraná do IS/STAG jsou totožné.

OBSAH

ÚVOD	10
I TEORETICKÁ ČÁST	11
1 CÍLE A METODY PRÁCE	12
2 KLASTRY	13
2.1 POJEM KLASTR	13
2.2 DEFINICE KLASTRU.....	14
2.3 TYPY KLASTRŮ.....	14
2.4 ZAKLÁDÁNÍ KLASTRŮ.....	15
2.5 KLASTRY V ČESKÉ REPUBLICE.....	15
3 ZAKLÁDÁNÍ KLASTRŮ	24
3.1 MAPOVÁNÍ KLASTRU.....	24
3.1.1 Přístup „shora dolů“	24
3.1.2 Přístup „zdola nahoru“	25
3.2 MATEMATICKO-STATISTICKÉ TECHNIKY IDENTIFIKACE KLASTRŮ	25
3.2.1 Lokalizační koeficienty.....	25
3.2.2 Procentní podíl významnosti oboru.....	27
3.2.3 Koeficient regionální významnosti oboru	28
3.2.4 Multikriteriální koeficient regionální významnosti oboru.....	28
3.3 ZDROJE ÚDAJŮ PRO IDENTIFIKACI KLASTRU	28
3.3.1 Problémové aspekty regionálních dat.....	30
II PRAKTICKÁ ČÁST	31
4 ZDROJE DAT PRO ANALÝZU	32
4.1 ANALÝZA ZDROJŮ DAT PRO VÝPOČET LOKALIZAČNÍCH KOEFICIENTŮ	32
4.2 METODIKA OKEČ - NACE.....	33
4.3 POUŽITÉ CHARAKTERISTIKY	35
4.3.1 Zaměstnanost.....	35
4.3.2 Tržby.....	37
4.3.3 Přidaná hodnota.....	37
5 ANALÝZA ZPRACOVATELSKÉHO PRŮMYSLU ZLÍNSKÉHO KRAJE	39
5.1 UKAZATELE PRO ZPRACOVATELSKÝ PRŮMYSL ZLÍNSKÉHO KRAJE	39
5.1.1 Ukazatele pro zaměstnanost.....	39
5.1.2 Ukazatele pro tržby.....	42
5.1.3 Ukazatele pro přidanou hodnotu	45
5.1.4 Multikriteriální koeficient regionální významnosti oborů.....	48
5.2 VÝVOJ UKAZATELŮ PRO NEJVÝZNAMNĚJŠÍ ODVĚTVÍ	50
6 OBORY VHODNÉ PRO VZNIK KLASTRŮ VE ZLÍNSKÉM KRAJI	52

6.1	VYHODNOCENÍ OBORŮ VHODNÝCH PRO KLASTROVÁNÍ.....	52
6.2	KLASTRY ZALOŽENÉ A PLÁNOVANÉ VE ZLÍNSKÉM KRAJI	54
6.2.1	Plastikářský klastr	55
6.2.2	Obuvnický klastr	55
6.2.3	Klastr dřevařů a nábytkářů	56
6.2.4	Strojírenský klastr	56
6.3	MOŽNOSTI VZNIKU NOVÝCH KLASTRŮ	56
6.3.1	Potenciál oborů chemického průmyslu.....	57
6.3.2	Potenciál oborů elektrotechnického průmyslu.....	58
6.3.3	Spolupráce institucí v procesu mapování klastrů.....	62
	ZÁVĚR	64
	SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY	65
	SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK.....	68
	SEZNAM OBRÁZKŮ.....	69
	SEZNAM TABULEK	70
	SEZNAM PŘÍLOH	71

ÚVOD

Tato bakalářská práce zpracovává téma identifikace klastrů, konkrétně pomocí matematicko-statistických metod. Metodika bude aplikována na zpracovatelský průmysl Zlínského kraje. Téma klastrů mi bylo blízké, protože pracuji ve firmě, která je členem Plastikářského klastru a čerpá výhody z členství plynoucí. Zajímalo mne, jakým způsobem jsou identifikovány obory vhodné pro vytvoření klastrové iniciativy.

Klastry představují jeden z nástrojů zvyšování konkurenceschopnosti a vytváření konkurenčních výhod podniku. Propojují formou spolupráce podnikatelské a nepodnikatelské subjekty s cílem dosáhnout vyšší výkonnosti a efektivnosti zapojených podniků. Vznik úspěšně fungujícího klastru znamená nejen výhody pro zapojené firmy v podobě zvýšení jejich výkonnosti, ale také představují významný nástroj regionálního rozvoje. Klastrové iniciativy umožňují čerpat finanční prostředky jak z fondů EU, tak ve formě dotací z ČR a členských příspěvků – kombinují financování veřejným a soukromým sektorem. Výhody plynoucí z členství v klastrech jsou významné především pro malé a střední podniky, které mají vliv nejen na stabilitu a rozvoj národního hospodářství, ale tvoří stabilizační prvek především na úrovni regionální jako zaměstnavatelé občanů regionu.

Vznik klastrů může být přirozený, v posledních letech však dochází k rozvoji klastrů, jejichž vznik byl cíleně iniciován. Vznik nových klastrů je podporován ze strany veřejné politiky státu i Evropské unie jako nástroj pro růst konkurenceschopnosti regionů. V rámci klastrové politiky státu bylo publikováno několik metodických pomůcek, které mají napomoci identifikovat vhodné obory a úspěšně nové klastry založit.

Cílem práce je analyzovat zpracovatelský průmysl Zlínského kraje a na základě této analýzy zhodnotit již vzniklé klastry a navrhnout případné obory vhodné pro vznik nových klastrových iniciativ.

I. TEORETICKÁ ČÁST

1 CÍLE A METODY PRÁCE

Tato práce je zaměřena na teorii klastrů a jejich mapování. Teoretická část stručně představí obecně problematiku klastrů, jejich identifikaci, typologii a zakládání. Blíže popisuje proces mapování klastrů, který obsáhne podrobněji rozvedené matematicko-statistické metody mapování klastrů a analýzu zdrojů dat pro výpočty charakteristických ukazatelů. Praktická část práce je zaměřena na analýzu zpracovatelského průmyslu zlínského kraje za období dvou let. Pro posouzení vývoje a stability oboru analyzuje v delším časovém období čtyř let nejvýznamnější obor zpracovatelského průmyslu Zlínského kraje obor Výroba pryžových a plastových výrobků. Hlavním cílem práce je konfrontovat zjištěné ukazatele s již vzniklými klastrovými iniciativami ve Zlínském kraji a možnost vzniku dosud nezaložených klastrů. Jako další cíl zhodnotí metodiku a dostupné zdroje dat pro možnosti výpočtů charakteristik průmyslových oborů a tím provést identifikaci potenciálních klastrů.

Použité metody

Při zpracování teoretické části práce je čerpáno ze zdrojů dat uvedených v seznamu literatury, a to především [1], [2], [4]. Dalším významným zdrojem informací jsou webové stránky a publikace CzechInvestu, Technologického inovačního centra a webové stránky Ministerstva průmyslu a obchodu ČR.

Pro praktickou analytickou část jsou čerpány datové podklady z internetových stránek Českého statistického úřadu a Ministerstva průmyslu a obchodu ČR. Je použita metoda výpočtů lokalizačních koeficientů, regionálního procentního podílu oboru a koeficientu regionální významnosti oboru. Pro posouzení dynamiky vývoje vybraného oboru je využita srovnávací analýza pro čtyři po sobě jdoucí období. Metodou syntézy jsou propojena data, získaná analýzou datových podkladů, pro získání charakteristik oborů zpracovatelského průmyslu Zlínského kraje a vyhodnocena.

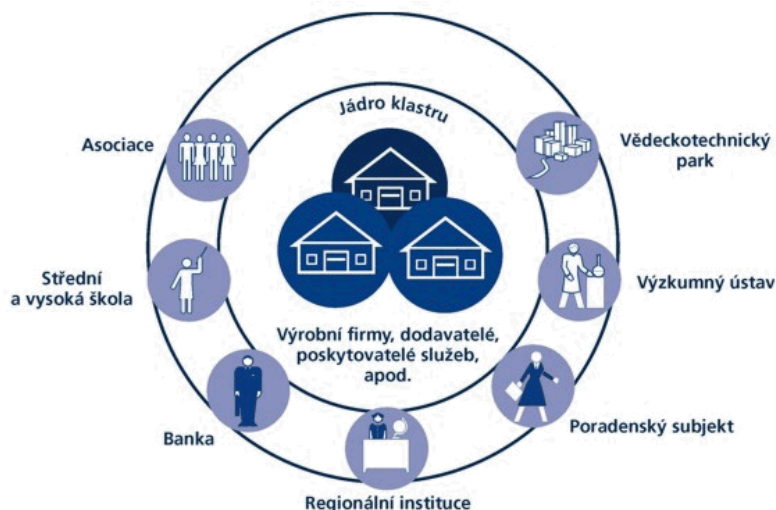
Jako primární data jsou použity informace ze strukturovaného rozhovoru s projektovou manažerkou Technologického inovačního centra ve Zlíně, oddělení spolupráce s průmyslovou praxí – klastry, ing. Petrou Al-Azawy.

2 KLASTRY

Klastrová politika v České republice je zakotvena v dokumentu Národní klastrové strategie 2005-8, zaměřenou na podporu inovačních a konkurenceschopných podniků v krajích ČR, a byla podporována Programem Klastry vyhlášenými Ministerstvem průmyslu a obchodu České republiky v rámci operačního programu Průmysl a podnikání 2004-6. V tomto období také probíhalo obsáhlé mapování českého průmyslu na regionálních úrovních s cílem identifikovat vhodné obory pro vznik klastrů v krajích. Byla publikována národní zpráva Projekt identifikace klastrů a Zpráva o zdrojích dat Statistická identifikace klastrů, které shrnují poznatky o postavení průmyslových oborů v krajích a podmínkách vzniku a fungování klastrů. V neposlední řadě se této tématice začíná věnovat také řada vysokých škol, výzkumných institucí a pracovišť. [9], [10], [5], [6], [7]

2.1 Pojem klastr

Pod pojmem klastry rozumíme soubory regionálně propojených společností – tedy podnikatelů a přidružených institucí a organizací, především terciárního vzdělávání (vysokých a vyšších odborných škol), jejichž vazby mají potenciál k upevnění a zvýšení jejich konkurenceschopnosti. Přestože si podnikatelé pracující ve stejném nebo blízkém oboru činnosti vzájemně konkurují, řeší současně obdobné problémy (přístup ke stejným dodavatelům, vzdělávání zaměstnanců v daném oboru, spolupráci s výzkumnými a vývojovými institucemi, nedostatečné zdroje na výzkum apod.). Pokud budou vzájemně spolupracovat, mohou řadu svých omezení překonat, čímž získávají konkurenční výhodu. Takové partnerství je pro všechny strany výhodné a přínosné pro všechny zapojené členy. [5], [3]

Obr. 1. Struktura klastru [5]

Klastr může zlepšit výsledky zapojených společností, zvýšit počet inovací, iniciovat vznik nových firem, navýšit objem exportu, přilákat zajímavé investice, podpořit výzkum a podpořit rozvoj kraje. [5]

2.2 Definice klastru

Existuje mnoho definic klastrů, většinou však s podobnými rysy. Po posledních analýzách regionálních klastrů v Evropě definovala Evropská komise klastry jako „skupiny nezávislých firem a přidružených institucí, které spolupracují a soutěží; jsou místně koncentrované v jednom či několika regionech, i když tyto klastry mohou mít globální rozsah; jsou specializované v konkrétním průmyslovém odvětví provázaném společnými technologiemi a dovednostmi; jsou buď znalostní, nebo tradiční.“ [6]

2.3 Typy klastrů

Mezi základní typy klastrů patří klastry založené na hodnotovém řetězci a klastry založené na kompetencích. Struktura klastru může být velmi různorodá a závisí na zaměření, počtu členů a okolních podmínkách. [5]

Klastry založené na hodnotovém řetězci jsou obecně definovány sítí dodavatelských vazeb. Klastr je obvykle vybudován kolem páteře hodnotového řetězce spojujícího výrobce s jeho dodavateli. Podpora tohoto druhu klastrů se zaměřuje na sektory a jejich nižší úrovně podél celého hodnotového řetězce. [5]

Klastry založené na kompetencích se soustředí na konkrétní oblast technické expertízy nebo kompetence v regionu, jako jsou například výzkumné nebo vzdělávací dovednosti. V tomto typu klastru se nejedná o klíčové dodavatelské vazby v rámci daného sektoru, ale o aplikaci samotných znalostí a expertízy napříč odlišnými hospodářskými aktivitami. Geografická koncentrace může být zřejmá, avšak zákazníci společností mohou být různorodí. [5]

2.4 Zakládání klastrů

Vznik klastru je dlouhodobý proces, který většinou probíhá ve dvou fázích – mapování klastru a založení a rozvoj klastru. Právě ve fázi mapování klastru jsou klíčové matematicko-statistické metody, které odhalí, zda v daném regionu je založení klastrové iniciativy v konkrétním oboru smysluplné. Podrobněji se mapování klastrů budou věnovat další kapitoly. [5]

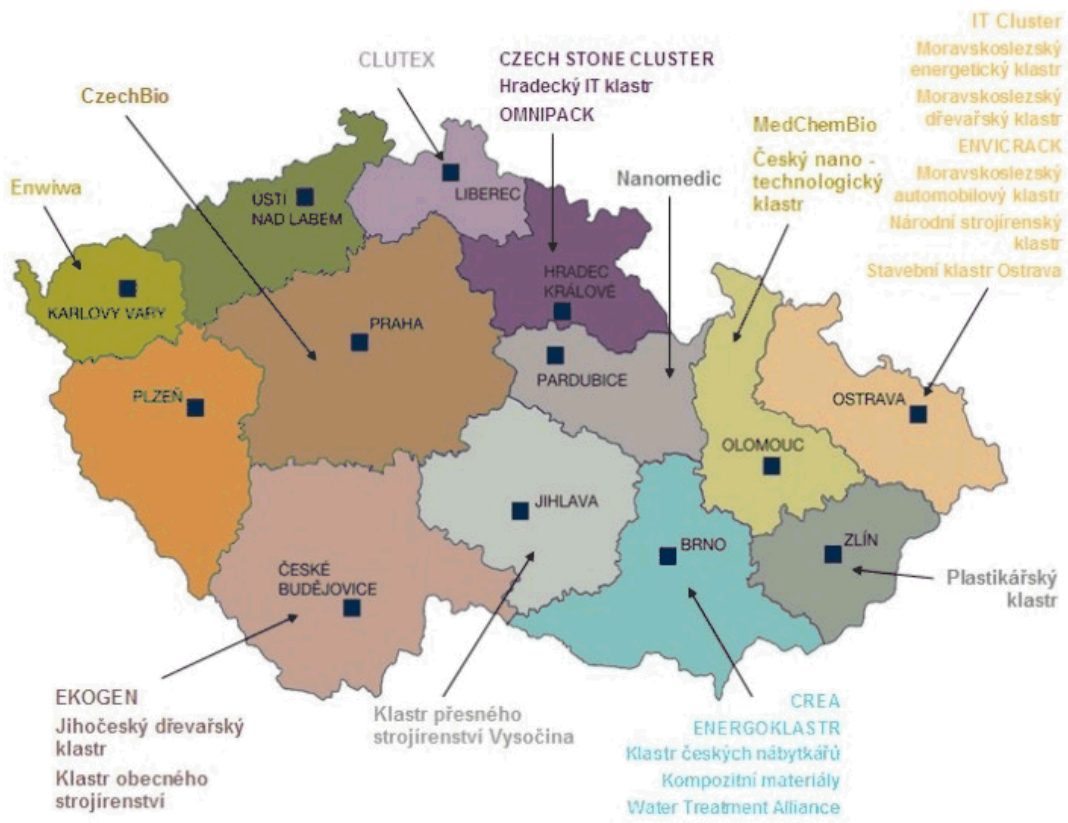
2.5 Klastry v České republice

Klastry v České republice, které vznikly iniciativou shora, a to za podpory Ministerstva průmyslu a obchodu, jednotlivých krajů, implementační agentury CzechInvest a dalších institucí, většinou ve fázi mapování a zakládání čerpaly podporu z Evropské unie z prostředků Evropského fondu pro regionální rozvoj formou dotací z Operačního programu Průmysl a podnikání 2004 – 2006 – program podpory Klastry. Cílem programu je podpora projektů zakládání a rozvoje odvětvových sdružení, tzv. klastrů, na regionální i nadregionální úrovni. [10]

V současnosti lze čerpat podporu při zakládání z Operačního programu Podnikání a inovace 2007-13, program podpory Spolupráce – Klastry. Tento program realizuje Prioritní osu 5 "Prostředí pro podnikání a inovace" Operačního programu Podnikání a Inovace 2007 — 2013. Cílem programu Spolupráce je kontinuální vytváření příznivého podnikatelského prostředí, zlepšování podmínek pro podnikání, inovace a rozvoj konkurenční výhody prostřednictvím zkvalitňování vazeb mezi výzkumem, VŠ a podnikatelskou sférou. Dalším zdrojem podpory mohou být prostředky z rozpočtů jednotlivých krajů. [11]

Klastry vznikající iniciativou zdola, které nevyužívají výše uvedených finančních podpor, financují svůj vznik z členských příspěvků svých členů či firem, které iniciovaly jejich vznik.

Pro přehlednost jsou klastry uvedeny v členění podle krajů jejich působení. [15], [16]

Obr. 2. Mapa klastrů v České republice [16]

Středočeský kraj

Automobilový klastr

Vznik: přípravná fáze

Obory: automobilový průmysl

Zdroj informací: www.automotive-cluster.cz

CzechBio - asociace biotechnologických společností ČR, z.s.p.o.

Vznik: 2008

Obory: biotechnologie

Dlouhodobým cílem je posílení inovačního potenciálu zúčastněných podniků v důsledku synergických efektů mezi akademickou a komerční oblastí v rámci využívání biotechnologických poznatků, podpora inovací a zvýšení konkurenceschopnosti členů sdružení a realizace společných projektů v oblasti technické infrastruktury inovačního charakteru.

Zdroj informací: www.czechbio.org

Vysočina

Dřevozpracující klastr Vysočina

Vznik: 2006

Obory: dřevozpracující průmysl

Zdroj informací: klastr.drevarstvi.cz

Klastr přesného strojírenství Vysočina

Vznik: 2007

Obory: strojírenství

Zdroj informací: www.kpsv.cz

Klastr obecného strojírenství – MAESTROJ

Vznik: 2008

Obory: obecné strojírenství

Klastr obecného strojírenství v současnosti sdružuje přes 70 společností včetně dvou významných univerzit VUT Brno a Západočeské univerzity v Plzni. Zaměření klastru je především na rozvoj inovačních aktivit, spolupráci firem s univerzitami a rozvoj lidských zdrojů dílčích členů klastru.

Zdroj informací: www.maestroj.cz

Jihočeský kraj

CEVTECH – Centrum vodárenských technologií

Vznik: 2005

Obory: vodárenské technologie

Zdroj informací: www.cevtech.cz

Jihočeský dřevařský klastr

Vznik: 2007

Obory: dřevařský a dřevozpracující průmysl

Zdroj informací: www.jcdk.cz

EKOGEN, o. s.

Vznik: 2007

Obory: zpracováním jemných anorganických odpadních materiálů ve stavebnictví

Zdroj informací: www.ekogen.cz

Karlovarský kraj

Music Czech Made

Vznik: 2006

Obory: výroba hudebních nástrojů

Zdroj informací: www.czechinvest.org/hudebni-tradice-vedla-k-zalozeni-klastru

EnWiWa

Vznik: 2007

Obory: odpadové hospodářství

Zdroj informací: www.enwiwa.eu

Ústecký kraj

Klastr Aquarius

Vznik: 2005

Obory: vodohospodářství

Zdroj informací: www.klastraquarius.cz

Liberecký kraj

CLUTEX - klastr technické textilie, o.s.

Vznik: 2006

Obory: textilní průmysl

Zdroj informací: www.clutex.cz

Královéhradecký kraj

Klastr výrobců obalů OMNIPACK

Vznik: 2005

Obory: obaly a obalové technologie

Zdroj informací: www.klastromnipack.cz

Czech Stone Cluster

Vznik: 2006

Obory: zpracování kamene

Zdroj informací: www.revuekamen.cz/czech_stone_cluster.htm

Královéhradecký lesnicko-dřevařský klastr

Vznik: 2007

Obory: dřevozpracující průmysl

Zdroj informací: www.kldk.cz

Hradecký IT klastr

Vznik: 2008

Obory: informační a komunikační technologie

Zdroj informací: www.hitklastr.cz

Pardubický kraj

Elektrotechnický klastr Pardubického kraje

Vznik: přípravná fáze

Obory: elektrotechnický průmysl

Zdroj informací: www.elektroklastr.cz

Klastr technické plasty – PLASTICOR

Vznik: 2006

Obory: výroba a zpracování plastů

Zdroj informací: www.plasticor.cz

Medicínsko-farmaceutický klastr Nanomedic

Vznik: 2006

Obory: medicína a nanotechnologie

Zdroj informací: www.nanomedic.cz

Moravskoslezský kraj

Klastr ENVICRACK

Vznik: 2005

Obory: využívání alternativních zdrojů energií, zpracování odpadů

Zdroj informací: www.envicrack.cz

Stavební klastr Ostrava, o.s.

Vznik: 2006

Obory: stavebnictví

Zdroj informací: www.kmcluster.cz

IT Cluster

Vznik: 2006

Obory: informační technologie

Zdroj informací: www.itcluster.cz

Moravskoslezský automobilový klastr

Vznik: 2008

Obory: automobilový průmysl

Zdroj informací: www.autoklastr.cz

Moravskoslezský dřevařský klastr, o. s.

Vznik: 2005

Obory: lesnický a dřevozpracující průmysl

Zdroj informací: www.msdk.cz

Moravskoslezský energetický klastr, o. s.

Vznik: 2008

Obory: energetický a teplárenský průmysl

Zdroj informací: www.msek.cz

Národní strojírenský klastr, o. s.

Vznik: 2003

Obory: strojírenství

Zdroj informací: www.msskova.cz

Olomoucký kraj***Český klastr přípojných vozidel a nástaveb, družstvo***

Vznik: 2006

Obory: automobilový průmysl

Zdroj informací: www.ctac.cz

ITEKO – Informačně technologický klastr Olomouc

Vznik: přípravná fáze

Obory: vzdělávání v informačních technologiích

Zdroj informací: www.iteko.cz

MedChemBio

Vznik: 2009

Obory: chemie a biomedicína

Zdroj informací: www.medchembio.cz

Klastr má v úmyslu vybudovat strukturu, která by nabízela kontinuální podporu jak členům klastru, tak i novým subjektům a celkově by umožnila rozvoj dané vědecko-technické oblasti v regionu. V rámci klastru se připravuje pracoviště pro testování účinnosti a bezpečnosti nově objevených látek, ale také biomarkerů a diagnostik.

Český nanotechnologický klastr, družstvo

Vznik: 2006

Obory: nanotechnologie

Zdroj informací: www.nanoklastr.cz

Zlínský kraj

Czech Shoes - obuvnický klastr

Vznik: 2006

Obory: obuvnický průmysl

Zdroj informací: www.czech-shoe.cz

Dřevařsko-nábytkářský klastr

Vznik: 2006

Obory: dřevozpracující průmysl

Zdroj informací: www.abcwood.cz

Plastikářský klastr z.s.p.o.

Vznik: 2006

Obory: zpracování plastů

Zdroj informací: www.plastr.cz

Jihomoravský kraj

Klaster českých nábytkářů

Vznik: 2006

Obory: výroba nábytku

Zdroj informací: www.furniturecluster.cz

Water Treatment Alliance

Vznik: 2006

Obory: čištění a úprava vody

Zdroj informací: www.wateralliance.cz

Ceitec Cluster – Bioinformatics

Vznik: 2006

Obory: bioinformatika

Zdroj informací: www.ceitec-cluster.cz

CREA Hydro&Energy, o.s.

Vznik: 2005

Obory: vodní hospodářství a obnovitelné zdroje energie

Zdroj informací: www.creacz.com

Klaster Kompozitních materiálů, družstvo

Vznik: 2009

Obory: využití kompozitních materiálů

Zdroj informací: www.klasterkompozit.cz

3 ZAKLÁDÁNÍ KLASTRŮ

V počáteční fázi zakládání klastru napomáhá procesu tzv. facilitátor, který spolupracuje na mapování klastru a vyvíjí činnosti směřující k nastartování a rozvoji spolupráce mezi potenciálními členy klastru s cílem dovést klastrovou iniciativu do fáze založení klastru, pokud se ukáže být smysluplným. V této fázi často dochází ke spolupráci poradenských institucí, regionálních institucí a vysokých škol. [5]

3.1 Mapování klastru

Účelem identifikace, tedy tzv. „mapování“ klastrů je rozpoznat a popsat oblasti existujících či potenciálních konkurenčních výhod, které mají potenciál se dále a rychleji rozvíjet. Cílem procesu je určit, zda v rámci perspektivního odvětví existuje potenciál pro vznik a rozvoj klastru. Mapování zahrnuje identifikaci aktuálních či potenciálních klastrů v krajích, okresech či městech, identifikace klíčových problémů a příležitostí pro skupiny firem a ostatních aktérů, které mohou napomáhat zvyšování konkurenceschopnosti a podporovat inovace a zpracování podrobných akčních plánů a strategií pro skupiny aktérů s cílem řešení společných problémů a příležitostí pomocí státní finanční podpory. [5], [4]

V oblasti mapování a identifikace se uplatňují dva různé přístupy:

3.1.1 Přístup „shora dolů“

V rámci tvorby politiky národního a regionálního hospodářského rozvoje je akceptována nutnost zaměřit se na podporu rozvoje a financování klíčových sektorů, ve kterých existuje skutečná či potenciální konkurenční výhoda. Tyto sektory je třeba identifikovat a následně je možné přistoupit k rozvoji klastrových iniciativ jako efektivnímu způsobu podpory jejich rozvoje. Identifikace a vyhodnocení skutečných či potenciálních klastrů může tedy přispět ke kvalitě regionálního plánování hospodářského rozvoje tím, že poskytne pohled na reálné vazby a obchodní vztahy, což je mnohdy obtížně dosažitelné pouhou analýzou státních statistických údajů, a to obzvláště v ČR, kde jsou krajské statistické údaje nedostatečně zpracované. [5], [4]

Mezi doporučenou metodiku mapování klastrů v regionu patří statistická analýza kraje, identifikace klíčových sektorů pomocí koeficientů lokalizace, výběr sektorů s celkovou zaměstnaností nad 50% v kraji k dalšímu prozkoumání na základě podílu na zaměstnanosti,

přidané hodnoty, produktivity a exportu, prozkoumání jednotlivých sektorů na základě dostupných dokumentů, jednání s místními experty, výběr klíčových sektorů k dalšímu zkoumání, další výzkum pomocí interview, benchmarkingu vedoucího k detailnímu popisu a analýzám klastru. [5], [4]

3.1.2 Přístup „zdola nahoru“

Jestliže není provedeno celkové mapování na národní nebo regionální úrovni neznamena ohrožení identifikace nebo vývoje klastru. Klastry fungují na principu propojení společností a pochopení společných problémů a příležitostí a rozhodnutí o jejich společném řešení. Tato spolupráce se odehrává v rámci daného průmyslu a tam, kde fungují klastrové iniciativy. Pokud tedy dojde k dohodě aktérů, je možné založit klastr i bez existence identifikace podle metod uvedených v přístupu „shora dolů“. [5], [4]

3.2 Matematicko-statistické techniky identifikace klastrů

Mezi typické makroekonomické analytické nástroje pro identifikaci klastrů patří vstupně-výstupní analýza, koeficient lokalizace a odhalené komparativní výhody.

Vstupně-výstupní analýza slouží k identifikaci obchodních vztahů mezi různými průmyslovými odvětvími v rámci dané ekonomiky a používá se pro znázornění dodavatelско-odběratelských vztahů uvnitř klastru a mezi klastry. Protože však vstupně-výstupní tabulky nejsou v České republice dostupné na regionální úrovni, nelze tuto techniku použít pro určení regionálních vazeb. Vzhledem k tématu bakalářské práce zaměřené na vybraný region, nebude této problematice věnována bližší pozornost. [1], [2], [4], [6]

Tato práce se bude zabývat jen některými ukazateli matematicko-statistických technik, které se k identifikaci možnosti vzniku klastrové iniciativy používají.

3.2.1 Lokalizační koeficienty

Charakteristiky regionální významnosti – koeficienty lokalizace - porovnávají odvětvové charakteristiky počtu zaměstnanců v odvětví, tržeb a přidané hodnoty daného odvětví. Výsledky lokalizačních koeficientů umožní zjistit, zda podniky v daném odvětví v daném regionu ve srovnání s celorepublikovými daty převažují.

Hodnota koeficientu lokalizace zaměstnanosti v regionu udává, kolikrát je podíl odvětví na zaměstnanosti v regionu vyšší než průměr státu. Obdobný vztah platí pro ukazatele tržeb a přidané hodnoty.

Lokalizační koeficient (LQ) pro ukazatele zaměstnanosti, tržeb a přidanou hodnotu ve sledovaném odvětví vyjadřuje následující vztah:

$$LQ_{x_i} = \frac{x_i / \sum_{i=1}^j x_i}{X_i / \sum_{i=1}^j X_i}$$

kde

LQ_{x_i} koeficient lokalizace dle ukazatele x pro odvětví i regionu

x_i počet jednotek sledovaného ukazatele x v odvětví i v regionu

X_i počet jednotek sledovaného ukazatele x v odvětví i ve státě

j počet odvětví ve státě

Koeficient může nabývat hodnot:

- 1, kdy ukazatel sledovaného odvětví má v regionu stejné zastoupení jako je celostátní průměr daného oboru;
- > 1, kdy ukazatel sledovaného odvětví má v regionu vyšší zastoupení než celostátní průměr oboru;
- < 1, kdy ukazatel sledované odvětví má v regionu menší zastoupení než je celostátní průměr oboru.

Obory vhodné pro vznik klastru by měly nabývat hodnot větších než 1 a pro hodnocení významnosti oboru je vhodné posuzovat vývoj koeficientu v delším časovém období.

Hodnocení oboru podle koeficientů lokalizace LQ_z , LQ_{ph} a LQ_t vyjadřuje, zda je obor významný oproti státu, ne však, zda je významný přímo v regionu. [1], [2], [4], [26]

3.2.2 Procentní podíl významnosti oboru

Regionální procentní podíl oboru je ukazatel, který uvádí procentní podíl odvětví na celkových hodnotách vybraných indikátorů v regionu. Pro výpočet mohou být použita stejná data jako pro výpočet lokalizačních koeficientů. Vzhledem k souvztažnosti s hodnotami vedoucími k výpočtu kompozitního koeficientu lokalizace je možné použít hodnoty tržeb, přidané hodnoty a zaměstnanosti a aplikovat je na vzorec:

$$RPP_{x_i} = \frac{x_i}{\sum_{i=1}^j x_i} * 100 [\%]$$

kde

RPP_{x_i} regionální procentní podíl významnosti oboru dle ukazatele x pro odvětví i v regionu

x_i počet jednotek sledovaného ukazatele x odvětví i v regionu

j počet odvětví ve státě

dle varianty ukazatele získáme hodnoty významnosti:

RPP_T regionální procentní podíl významnosti oboru dle tržeb

RPP_Z regionální procentní podíl významnosti oboru dle zaměstnanosti

RPP_{PH} regionální procentní podíl významnosti oboru dle přidané hodnoty

Výsledky ukazují, jak významným procentem se odvětví podílí na ukazateli (např. zaměstnanosti) v daném regionu.

Pro celkovou významnost oboru v regionu je třeba promítnout jak výsledky koeficientů lokalizace, které hodnotí významnost oboru v regionu oproti státu, tak i výsledky regionálního procentního podílu, který udává významnost oboru přímo v regionu. [26]

3.2.3 Koeficient regionální významnosti oboru

Pro jednoduché bodové vyhodnocení pořadí odvětví vhodného pro tvorbu klastru použijeme ukazatel Koeficient regionální významnosti oboru v regionu, a to z hlediska zaměstnanosti, přidané hodnoty a tržeb.

$$KRV_{x_i} = LQ_{x_i} * RPP_{x_i}$$

3.2.4 Multikriteriální koeficient regionální významnosti oboru

Multikriteriální koeficient regionální významnosti oboru (MKRV) souhrnně integruje všechny koeficienty regionální významnosti dle jednotlivých ukazatelů (zaměstnanosti, přidané hodnoty a tržeb) a umožňuje jedinou hodnotou určit pořadí významnosti sledovaných oborů v regionu.

$$MKRV_i = \frac{(KRV_{z_i} + KRV_{ph_i} + KRV_{t_i}) * kv}{3}$$

kv váha koeficientu skutečné významnosti oboru

Váha umožňuje ovlivňovat celkovou významnost oboru v regionu na základě úsudku týmu expertů, čímž je možno promítnout do hodnocení určité priority na dané odvětví, které např. chce podporovat kraj, či je třeba jej, např. z důvodu ekologické, utlumovat. Pokud není expertní komise sestavena, bere se hodnota koeficientu rovna 1. [26]

3.3 Zdroje údajů pro identifikaci klastru

Identifikace regionálních či místních klastrů je v podmínkách České republiky problematictější než jinde, protože zde existují na regionální úrovni pouze omezená data. Tento nedostatek je dán i faktem, že regiony NUTS 3 existují pouze krátkou dobu.

Ačkoli neexistují vhodné státní údaje, je možné čerpat data z komerčních databází, například Albertina a MERIT obsahují přijatelně podrobné informace. Tyto databáze nejen poskytují možnost výpočtu lokalizačních koeficientů a přehled o regionálních ekonomických aktivitách, ale zároveň umožní identifikaci klíčových firem daného sektoru. Je však doporučováno kontaktovat velké firmy pro ověření údajů. [8], [27]

Tab. 1. Přehled zdrojů dat pro identifikaci klastrů [8]

Popis dat	Účel	Komentář	Zdroj/odkaz
Regionální data o exportu	-- vyhodnotit komparativní výhodu konkrétních sektorů/odvětví v regionu -- identifikovat společnosti, které by mohly být potenciálními lídři klastrů	Nejsou k dispozici žádná data o regionálních vývozních trendech ani dle sektoru, ani dle firem. Národní data SITC jsou dostupné pro úrovně dvou a tří-místných kódů, což je lepší než nic, zejména jestliže zahrnuté sektory mají vysoký koeficient lokalizace	Národní údaje dostupné z Českého statistického úřadu , Czech Trade a Celní správy
Vstupně-výstupní data dle regionu	-- vyhodnotit aktuální vazby mezi různými sektory v regionálním hospodářství a v národním hospodářství	Na regionální úrovni nejsou k dispozici žádná vstupně-výstupní data. Národní vstupně-výstupní data dostupné od roku 2003.	Český statistický úřad
Přidaná hodnota dle sektoru a regionu	-- umožňuje výpočet produktivity dle sektoru a relativní srovnání na národní, eventuelně na mezinárodní úrovni	Dostupné na úrovni 2 a 3-místných kódů pro výrobní obory z Panorama českého průmyslu	MPO
Údaje regionální zaměstnanosti pomocí 5-místného sektorového kódu	-- výpočet koeficientů lokalizace -- dává přehled o trendech zaměstnanosti v klíčových sektorech a subsektorech	Dostupné na úrovni 2-místných kódů	
Průměrná mzda dle sektoru a regionu	-- určuje sektory, které platí nadprůměrné mzdy	Dostupné na úrovni 2-místných kódů	
Počet vzniklých podniků dle sektoru a regionu	-- určení oblastí/sektorů s podnikatelskou aktivitou v regionu		
Počet přihlášených patentů dle sektoru a regionu	-- vyhodnocení stavu inovací v konkrétním sektoru		

3.3.1 Problémové aspekty regionálních dat

Veškeré aktivity ekonomického subjektu jsou v rámci statistických šetření ekonomických ukazatelů vykazovány v místě sídla subjektu, nikoli v místě vykonávané aktivity. Jsou proto pro regionální analýzy těžko použitelné. [8]

Dalším problémem je ochrana dat na regionální úrovni. Zákon O státní statistické službě stanovuje podmínku zveřejnění konkrétního statistického údaje, kdy tento musí být výsledkem agregace za více než 3 subjekty, přičemž žádný z nich nepřestavuje v daném ukazateli více jak 70% z celku. Například při dvoustupňovém rozlišení (region, OKEČ) může být zveřejnění některých údajů problematické. S tím souvisí i problém velkých rozdílů mezi jednotlivými kraji ČR. Údaj, který lze zveřejnit v jednom kraji, narazí v jiném na podmínku ochrany dat, a pak nelze zavést toto šetření do systému zákonných statistických šetření i přesto, že za určité regiony je tento údaj dostupný. [8]

V rámci organizační struktury státní a veřejné správy existují paralelní nezávislé systémy sběru statistických dat. Ke vzájemné výměně informací dochází na úrovni centrálních orgánů, přičemž regionální pracoviště mezi sebou vzájemně prakticky nekomunikují. Při zpracování údajů pak dochází k agregaci, která stírá regionální rozdíly. Na úrovni centrálních orgánů jsou následně k dispozici data bez zohlednění regionálního rozdělení. [8]

II. PRAKTICKÁ ČÁST

4 ZDROJE DAT PRO ANALÝZU

Cílem praktické části je provést analýzu zpracovatelského průmyslu ve Zlínském kraji a u vybraného oboru provést analýzu v delším časovém období pro ověření trendu stabilního vývoje daného oboru. Ze získaných výsledků porovnat již vzniklé klastry ve Zlínském kraji a vyhodnotit, zda existují ještě další obory vhodné pro klastrování. Vzhledem k rozsahu práce a přihlédnutím k faktu, že stěžejním průmyslem z pohledu zaměstnanosti a ekonomických výkonů ve Zlínském kraji je zpracovatelský průmysl, byl vybrán k analýze právě tento sektor průmyslu.

Při výpočtech koeficientů charakterizujících postavení oboru bude postupováno podle metodiky uvedené v teoretické části, a to jak pro výpočet ukazatelů, tak pro práci se zdroji dat.

4.1 Analýza zdrojů dat pro výpočet lokalizačních koeficientů

Prvotním krokem k analýze zpracovatelského průmyslu Zlínského kraje bylo nalezení zdrojů vhodných dat. Základním zdrojem pro čerpání dat byly webové stránky Českého statistického úřadu (ČSÚ) jak pro celorepublikové údaje, tak pro data za Zlínský kraj. Dalším zdrojem byly webové stránky Ministerstva průmyslu a obchodu (MPO). Tyto zdroje byly zvoleny jako spolehlivé, ověřené, s obecně uznávanou pravdivostí dat. Jako zdroj dat nebyly zvoleny komerční databáze (např. Albertina) především z důvodu jejich finanční nedostupnosti.

Data z ČSÚ na národní úrovni byla poměrně dobře a aktuálně zpracovaná a to jak údaje celkové, tak údaje pro obory průmyslu v členění dvoumístného OKEČ/NACE. Také kontinuita přehledů a publikací je zajištěna.

Data z ČSÚ na regionální úrovni již tak dobře zpracovaná nejsou. Dobře dostupné informace jsou pro celkovou zaměstnanost, tržby a přidanou hodnotu kraje. Pro členění na jednotlivé obory jsou však tyto údaje obtížně dohátelné, není zajištěna kontinuita přehledů a např. pro přidanou hodnotu jednotlivých odvětví nejsou data dostupná vůbec. Dobrou přehlednost narušuje například rozdílná struktura statistických ročenek a bulletinů v jednotlivých letech a číslování jednotlivých kapitol, včetně rozdílných údajů, které jsou zahrnuty. Některé údaje nejsou v aktuálních publikacích uvedeny vůbec, čímž je narušena kontinuita přehledů. Také aktuálnost dat není uspokojivá, vzhledem ke skutečnosti, že dostupná nejaktuálnější data jsou 3 roky stará (v roce 2010 obsahuje Statistická ročenka Zlínského kraje za rok 2009 nejaktuálnější údaje o zaměstnanosti za rok 2007). [24], [25]

Ministerstvo průmyslu a obchodu zveřejnilo na svých webových stránkách publikaci Charakteristiky a rizika zpracovatelského průmyslu v jednotlivých krajích ČR, kde jsou k dispozici kompletní regionální charakteristiky produkce za období 2004-5. Tento zdroj byl využit jako doplňkový pro data, která nebyla k dispozici z ČSÚ, vzhledem k omezenému časovému období, které zahrnoval. Je však třeba zdůraznit, že obsažené charakteristiky byly pro analýzu výkonu průmyslových odvětví i na regionální úrovni velmi dobře a přehledně zpracovány. Bohužel zpracované časové období bylo pro dlouhodobější analýzu, která by umožňovala posoudit stabilitu odvětví, příliš krátké. [13]

Pro údaj o přidané hodnotě na regionální úrovni pro jednotlivé obory zpracovatelského průmyslu pro období 2006-7 (nebylo možno použít údaje z publikace MPO Charakteristiky a rizika zpracovatelského průmyslu v jednotlivých krajích ČR) byl dopočten na základě publikace MPO Panorama zpracovatelského průmyslu ČR 2007, která udávala třiceti procentní podíl přidané hodnoty Zlínského kraje na celostátní přidané hodnotě OKEČ 25 - Výroba pryžových a plastových výrobků. Tento podíl byl potvrzen také propočtem za období 2004-5, pro které byl regionální údaj k dispozici z publikace Charakteristiky a rizika zpracovatelského průmyslu v jednotlivých krajích ČR, vydané Ministerstvem průmyslu a obchodu. [12]

4.2 Metodika OKEČ - NACE

Odvětvová klasifikace ekonomických činností (OKEČ) slouží ke kategorizaci údajů souvisejících s ekonomickými subjekty a činnostmi jimi vykonávanými. Hlavním účelem klasifikace je poskytnutí hierarchického třídění ekonomických činností a slouží pro členění ekonomických subjektů podle ekonomické činnosti, kterou se zabývají. Základní členění je do sekcí, subsekcí a oddílů. Třídící klíč je sestaven jako dvoustupňový alfabetycký kód a čtyřstupňový číselný kód. [14]

alfabetický kód je dvoustupňový

A   sekce
AA   subsekce

číselný kód je čtyřstupňový

12	3	4	5
xx.	x	x	x
první stupeň	oddíl	skupina	skupina
druhý stupeň	skupina	skupina	skupina

Obr. 3. Konstrukce třídícího klíče OKEČ [14]

Pro účely mapování klastrů je zohledňováno třídění oborů podle dvoustupňového kódu.

S účinností od 1. ledna 2008 došlo k zavedení Klasifikace ekonomických činností (CZ-NACE), která nahradila Odvětvovou klasifikaci ekonomických činností, a to především z důvodu přiblížení se standardní klasifikaci ekonomických činností Evropské unie. CZ-NACE se skládá z hierarchické struktury v první úrovni - sekce - označované alfabetickým kódem, ve druhé úrovni – oddíly – označované dvojmístným kódem a následném členění na skupiny a třídy. [14]

Při převodu klasifikace OKEČ na NACE došlo ve oblasti zpracovatelského průmyslu k drobným změnám v začleňování, nicméně vzhledem ke skutečnosti, že data použitá v této práci sahají po období roku 2007, do výpočtu charakteristik se tento přechod nepromítá. Nicméně ve statistických publikacích ČSÚ jsou pro národní úroveň a krajskou úroveň mnohdy používány členění v odlišné podrobnosti. Například pro data o zaměstnanosti je na národní úrovni používáno členění na sekce a oddíly, zatímco data na krajské úrovni jsou členěna pouze na úroveň sekce. Toto bylo nutné při početních operacích zohlednit a sjednotit podrobnější členění kategorií na úroveň sekce. [14]

Pro přehled je uvedeno členění klasifikace OKEČ pro zpracovatelský průmysl platné od 1.1.2003.

Tab. 2. Přehled kódů OKEČ Zpracovatelského průmyslu [vlastní zpracování]

OKEČ - SYSTEMATICKÁ ČÁST PLATNÁ OD 1.1. 2003	
D	ZPRACOVATELSKÝ PRŮMYSL
<i>DA</i>	<i>VÝROBA POTRAVINÁŘSKÝCH VÝROBKŮ A NÁPOJŮ, TABÁKOVÝCH VÝROBKŮ</i>
15	Výroba potravinářských výrobků a nápojů
16	Výroba tabákových výrobků
<i>DB</i>	<i>VÝROBA TEXTILIÍ, TEXTILNÍCH A ODĚVNÍCH VÝROBKŮ</i>
17	Výroba textilií a textilních výrobků
18	Výroba oděvů, zpracování a barvení kožešin
<i>DC</i>	<i>VÝROBA USNÍ A VÝROBKŮ Z USNÍ</i>
19	Činění a úprava usní, výroba brašnářských a sedlářských výrobků a obuvi
<i>DD</i>	<i>ZPRACOVÁNÍ DŘEVA, VÝROBA DŘEVAŘSKÝCH VÝROBKŮ KROMĚ NÁBYTKU</i>
20	Zpracování dřeva, výroba dřevařských, korkových, proutěných a slaměných výrobků kromě nábytku
<i>DE</i>	<i>VÝROBA VLÁKNINY, PAPIRU A VÝROBKŮ Z PAPIRU; VYDAVATELSTVÍ A TISK</i>
21	Výroba vlákniny, papíru a výrobků z papíru
22	Vydavatelství, tisk a rozmnožování nahaných nosičů
<i>DF</i>	<i>VÝROBA KOKSU, JADERNÝCH PALIV, RAFINÉRSKÉ ZPRACOVÁNÍ ROPY</i>
23	Výroba koksu, jaderných paliv, rafinérské zpracování ropy
<i>DG</i>	<i>VÝROBA CHEMICKÝCH LÁTEK, PŘÍPRAVKŮ, LÉČIV A CHEMICKÝCH VLÁKEN</i>
24	Výroba chemických látek, přípravků, léčiv a chemických vláken
<i>DH</i>	<i>VÝROBA PRYŽOVÝCH A PLASTOVÝCH VÝROBKŮ</i>
25	Výroba pryžových a plastových výrobků
<i>DI</i>	<i>VÝROBA OSTATNÍCH NEKOVOVÝCH MINERÁLNÍCH VÝROBKŮ</i>
26	Výroba ostatních nekovových minerálních výrobků
<i>DJ</i>	<i>VÝROBA ZÁKLADNÍCH KOVŮ, HUTNÍCH A KOVODĚLNÝCH VÝROBKŮ</i>
27	Výroba základních kovů a hutních výrobků
28	Výroba kovových konstrukcí a kovodělných výrobků (kromě strojů a zařízení)
<i>DK</i>	<i>VÝROBA A OPRAVY STROJŮ A ZAŘÍZENÍ J. N.</i>
29	Výroba a opravy strojů a zařízení j. n.
<i>DL</i>	<i>VÝROBA ELEKTRICKÝCH A OPTICKÝCH PŘÍSTROJŮ A ZAŘÍZENÍ</i>
30	Výroba kancelářských strojů a počítačů
31	Výroba elektrických strojů a zařízení j. n.
32	Výroba rádiových, televizních a spojových zařízení a přístrojů
33	Výroba zdravotnických, přesných, optických a časoměrných přístrojů
<i>DM</i>	<i>VÝROBA DOPRAVNÍCH PROSTŘEDKŮ A ZAŘÍZENÍ</i>
34	Výroba motorových vozidel (kromě motocyklů), výroba přívěsů a návěsů
35	Výroba ostatních dopravních prostředků a zařízení
<i>DN</i>	<i>ZPRACOVATELSKÝ PRŮMYSL J. N.</i>
36	Výroba nábytku; zpracovatelský průmysl j. n.
37	Recyklace druhotných surovin

4.3 Použité charakteristiky

4.3.1 Zaměstnanost

Pro charakteristiky zaměstnanosti existují přehledy ČSÚ v různých verzích dle různých metodik prováděných šetření. Tento aspekt nebyl v dostupné teorii zmíněn, proto po prostu-

dování dostupných přehledů byly vybrány takové charakteristiky, které vzájemně korespondovaly pro národní i regionální úroveň.

Pro údaje o celkové zaměstnanosti v republice a v kraji byly zvoleny charakteristiky zaměstnanosti podle metodiky Výběrového šetření pracovních sil. Výběrové šetření pracovních sil (VŠPS) se provádí kontinuálně v náhodně vybraném vzorku domácností a je zaměřené na zjišťování ekonomického postavení obyvatelstva na území celé republiky. Výsledky VŠPS jsou publikovány podle bydliště respondentů. Předmětem šetření jsou všechny osoby obvykle bydlící v soukromých domácnostech. Do kategorie zaměstnaných náleží všichni placení zaměstnaní a všichni zaměstnaní ve vlastním podniku.

Pro charakteristiky zaměstnanosti na národní úrovni v členění dle OKEČ byl zvolen přehled pro zaměstnanost, zjišťovaný šetřením u ekonomických subjektů, resp. z administrativních zdrojů, vyjádřen počtem pracovníků, za něž se považují zaměstnanci v evidenčním počtu ekonomických subjektů, soukromí podnikatelé a pomáhající rodinní příslušníci (pouze ti, pro které je činnost ve firmě hlavním zaměstnáním).

Pro charakteristiku zaměstnanosti v členění OKEČ na regionální úrovni byl zvolen přehled dle metodiky evidenčního počtu zaměstnanců, který zahrnuje osoby v pracovním, služebním nebo členském poměru (kde součástí členství je též pracovní vztah) k zaměstnavateli. Průměrný roční evidenční počet zaměstnanců je vypočten jako aritmetický průměr z dvanácti měsíčních průměrných počtů (vypočítávají se jako součet denních stavů dělený počtem kalendářních dnů v měsíci). Zjišťování byla prováděna pracovištní metodou, tedy podle sídla podnikatelského subjektu.

Dle uvedených metodik je zřejmé, že v charakteristikách zaměstnanosti nelze docílit přesného výpočtu, který by naprosto pravdivě ukazoval, jaký podíl obyvatel daného regionu zaměstnává konkrétní sektor. Tento nesoulad plyne především ze skutečnosti, že část zdrojových dat je zjišťována v domácnostech – tedy v daném regionu, zatímco další část dat nutných pro výpočet charakteristik významnosti odvětví průmyslu čerpá z údajů z podniků, které však mohou mít sídlo v jiném regionu (tudíž je počet zaměstnanců v jiném regionu vykazován), než ve kterém je práce skutečně realizována.

4.3.2 Tržby

Tržby za prodej vlastních výrobků a služeb průmyslové povahy reprezentují pouze tržby za výrobky a služby, očištěné od vedlejších neprůmyslových činností podniku. Zjišťují se v běžných cenách sledovaného roku. ČSÚ rovněž provádí jejich přepočet do stálých cen, ten však nebyl pro účely této práce využit. Výpočet základních ukazatelů konjunkturální statistiky se opírá o měsíční výsledky zjišťování u podnikatelských subjektů s převažující průmyslovou činností a s počtem zaměstnanců 20 a více bez ohledu na právní formu. Údaje pro výpočet základních ukazatelů jsou u podnikatelských subjektů s počtem zaměstnanců 100 a více zjišťovány vyčerpávajícím způsobem. Údaje za podnikatelské subjekty s 20 až 99 zaměstnanci se zjišťují výběrovým způsobem a provádí se dopočet za celý soubor. Údaje o fyzických objemech produkce vycházejí ze zjišťování, které je vyčerpávající pro podniky s 20 a více zaměstnanci.

Pro výpočty charakteristik tržeb byl k dispozici na regionální úrovni pro jednotlivé obory údaj za podniky se 100 a více zaměstnanci se sídlem v kraji. Stejná metodika zjišťování byla k dispozici i pro celkové tržby v průmyslových podnicích za ČR a region.

Údaj pro tržby v členění dle oborů na národní úrovni byl uveden podle metodiky zahrnující i fyzické osoby podnikající na základě Živnostenského zákona a zvláštních předpisů.

Charakteristiky významnosti oboru v regionu pro ukazatel tržeb nelze považovat za zcela přesně vystihující situaci v daném regionu kvůli zkreslení způsobeném nesouladem v metodice zjišťování pro údaje na krajské a národní úrovni. Pro krajskou úroveň jsou k dispozici data za podniky se 100 a více zaměstnanci, zatímco pro národní úroveň v členění na jednotlivé obory jsou dostupná vyčerpávající data. Dalším aspektem způsobujícím jisté zkreslení je metoda podle sídla podniku, které nezahrne provozy působící v daném kraji se sídlem podniku mimo zkoumaný kraj a naopak zahrne tržby uskutečněné činnostmi provozovanou výrobou umístěnou v jiném kraji se sídlem v dotčeném regionu.

4.3.3 Přidaná hodnota

Přidaná hodnota je tvořena rozdílem výkonů a výkonové spotřeby plus hodnotou obchodní marže. Výnosové položky přidané hodnoty zahrnují: tržby za prodej vlastních výrobků a služeb, tržby za prodej zboží, hodnotu aktivace a změny stavu vnitropodnikových zásob vlastní výroby. Nákladové položky přidané hodnoty představuje součet výkonové spotřeby

(tj. nákladů na spotřebované nákupy materiálu, energií a služeb) a nákladů vynaložených na prodané zboží. Účetní přidaná hodnota se vypočítá jako rozdíl výkonů a výkonové spotřeby. Hrubá přidaná hodnota se rovná součtu účetní přidané hodnoty a dotací.

Údaje z ČSÚ pro přidanou hodnotu jsou uváděny pro celkové hodnoty na národní úrovni i regionální úrovni i pro hodnoty v členění dle oborů na národní úrovni jako údaj o hrubé přidané hodnotě v běžných cenách. Pro přidanou hodnotu v členění na obory na regionální úrovni není k dispozici žádný údaj. Regionální úroveň má k dispozici pouze údaje pro přidanou hodnotu v členění dle sekcí.

Pro údaje za rok 2004-5 pro přidanou hodnotu dle oborů pro Zlínský kraj byla použita data z MPO, která udávají ukazatel účetní přidané hodnoty. Pro další období byla tato data dopočtena.

5 ANALÝZA ZPRACOVATELSKÉHO PRŮMYSLU ZLÍNSKÉHO KRAJE

Zpracovatelský průmysl Zlínského kraje tvoří dlouhodobě významný prvek z pohledu rozvoje regionu a to jak z pohledu zaměstnanosti, tak z pohledu ekonomických výsledků hospodaření. Zpracovatelský průmysl zaměstnává ve Zlínském kraji dlouhodobě kolem 33% všech zaměstnaných osob, tvoří 97%ní podíl na celkových tržbách kraje a kolem 40% přidané hodnoty. Tyto údaje potvrzují, že obory se stěžejním významem pro stabilitu a rozvoj kraje budou právě v sektoru zpracovatelského průmyslu.

Analýza bude zpracována pouze na základě dat agregovaných na krajské úrovni, nebude tedy posuzovat obory podle jednotlivých podniků a znalosti situace v regionu.

5.1 Ukazatele pro zpracovatelský průmysl Zlínského kraje

Pro analýzu zpracovatelského průmyslu Zlínského kraje byly vypracovány přehledy s ukazateli pro zaměstnanost, tržby a přidanou hodnotu za rok 2004 a 2005. Dvě po sobě jdoucí období byla zvolena z důvodu potvrzení správnosti výpočtů a stability výkonů jednotlivých oborů. Podle metodiky uvedené v teoretické části byly vypočteny lokalizační koeficienty (LQ), regionálního procentního podíl oboru (RPP) a koeficient regionální významnosti oboru (KRV) pro zaměstnanost, tržby a přidanou hodnotu. Z těchto ukazatelů byl následně vypočten multikriteriální koeficient regionální významnosti oboru (MKRV). Pro výpočet MKRV byla použita hodnota $k_v = 1$, vzhledem k tomu, že nelze dostatečně erudovaně posoudit významnosti jednotlivých koeficientů regionální významnosti.

5.1.1 Ukazatele pro zaměstnanost

Ukazatele pro zaměstnanost v oborech zpracovatelského průmyslu ve Zlínském kraji podchytí, nakolik je daný obor důležitý v oblasti zaměstnanosti.

Lokalizační koeficient pro zaměstnanost určí, nakolik je obor v kraji v oblasti zaměstnávání osob významný ve srovnání celostátním průměrem daných oborů.

Regionální procentní podíl oboru ukazuje, jak je odvětví významné pro zaměstnanost v regionu – porovnává tedy pouze obory v regionu.

Koeficient regionální významnosti oboru v regionu pomocí bodového vyhodnocení určí pořadí významnosti oborů v regionu. Tento ukazatel promítá výsledky koeficientů lokalizace, i výsledky regionálního procentního podílu.

Tab. 3. Ukazatele pro zaměstnanost ve zpracovatelském průmyslu Zlínského kraje za rok 2004 [vlastní zpracování]

údaje v tis.osob	Zlínský kraj	ČR	LQ _Z	RPP _Z	KRV _Z
celkový počet zaměstnanců	267,3	4 706,6			
počet zaměstnanců v oboru:					
Výroba potravinářských výrobků a nápojů, tabákových výrobků	8,20	132,90	1,09	3,07%	0,03
Výroba textilií, textilních a oděvních výrobků	3,40	84,90	0,71	1,27%	0,01
Výroba usní a výrobků z usní	3,50	10,70	5,76	1,31%	0,08
Zpracování dřeva, výroba dřevařských výrobků kromě nábytku	3,40	45,30	1,32	1,27%	0,02
Výroba vlákniny, papíru a výrobků z papíru; vydavatelství a tisk	2,00	52,60	0,67	0,75%	0,01
Výroba koksu, jaderných paliv, rafinérské zpracování ropy	0,00	3,00	0,00	0,00%	0,00
Výroba chemických látek, přípravků, léčiv a chemických vláken	4,90	40,90	2,11	1,83%	0,04
Výroba pryžových a plastových výrobků	12,50	71,40	3,08	4,68%	0,14
Výroba ostatních nekovových minerálních výrobků	2,80	73,40	0,67	1,05%	0,01
Výroba základních kovů, hutních a kovodělných výrobků	12,40	196,80	1,11	4,64%	0,05
Výroba a opravy strojů a zařízení j. n.	10,50	152,30	1,21	3,93%	0,05
Výroba elektrických a optických přístrojů a zařízení	15,20	157,20	1,70	5,69%	0,10
Výroba dopravních prostředků a zařízení	3,80	114,90	0,58	1,42%	0,01
Zpracovatelský průmysl j. n.	6,50	66,30	1,73	2,43%	0,04

Tab. 4. Ukazatele pro zaměstnanost ve zpracovatelském průmyslu Zlínského kraje za rok 2005 [vlastní zpracování]

údaje v tis.osob	Zlínský kraj	ČR	LQ _Z	RPP _Z	KRV _Z
celkový počet zaměstnanců	262,6	4 764,0			
počet zaměstnanců v oboru:					
Výroba potravinářských výrobků a nápojů, tabákových výrobků	8,70	128,60	1,23	3,31%	0,04
Výroba textilií, textilních a oděvních výrobků	3,50	76,40	0,83	1,33%	0,01
Výroba usní a výrobků z usní	2,90	9,40	5,60	1,10%	0,06
Zpracování dřeva, výroba dřevařských výrobků kromě nábytku	3,20	45,00	1,29	1,22%	0,02
Výroba vlákniny, papíru a výrobků z papíru; vydavatelství a tisk	2,30	52,90	0,79	0,88%	0,01
Výroba koksu, jaderných paliv, rafinérské zpracování ropy	0,00	3,00	0,00	0,00%	0,00
Výroba chemických látek, přípravků, léčiv a chemických vláken	5,00	41,40	2,19	1,90%	0,04
Výroba pryžových a plastových výrobků	12,70	73,70	3,13	4,84%	0,15
Výroba ostatních nekovových minerálních výrobků	2,30	73,20	0,57	0,88%	0,00
Výroba základních kovů, hutních a kovodělných výrobků	13,50	196,80	1,24	5,14%	0,06
Výroba a opravy strojů a zařízení j. n.	10,30	157,30	1,19	3,92%	0,05
Výroba elektrických a optických přístrojů a zařízení	13,30	159,50	1,51	5,06%	0,08
Výroba dopravních prostředků a zařízení	3,20	124,30	0,47	1,22%	0,01
Zpracovatelský průmysl j. n.	5,60	64,70	1,57	2,13%	0,03

Lokalizační kvocient pro zaměstnanost ve zpracovatelském průmyslu Zlínského kraje za období 2004-5 ukazuje, že nejvýznamnější obor z pohledu zaměstnanosti je Výroba usní a výrobků z usní a následuje obor Výroba pryžových a plastových výrobků. Tyto obory ve srovnání celostátním průměrem daných oborů se ve Zlínském kraji silně podílejí na zaměstnanosti v regionu.

Zatímco koeficienty lokalizace vyjadřují významnost oboru v regionu vůči postavení oboru na státní úrovni, regionální procentní podíl oboru ukazuje, jak je odvětví významné pro zaměstnanost občanů v regionu. V tomto pohledu jsou významné obory Výroba elektrických a optických přístrojů a zařízení, Výroba pryžových a plastových výrobků a Výroba základních

kovů a hutních kovodělných výrobků, přičemž pořadí významnosti se u těchto oborů během sledovaného období měnilo. Každý z těchto oborů zaměstnává přibližně 4,5%-5,7% zaměstnanců regionu.

Ukazatel Koeficient regionální významnosti oboru v regionu (KRV) pomocí bodového vyhodnocení určí pořadí významnosti oborů v regionu. Podle tohoto ukazatele se jeví jako nejvhodnější obory pro založení klastru z pohledu zaměstnanosti obory Výroba pryžových a plastových výrobků, Výroba elektrických a optických přístrojů a zařízení a odlišně v roce 2004 obor Výroba usní a výrobků z usní, zatímco v roce 2005 obor Výroba základních kovů, hutních a kovodělných výrobků. Tento stav může být způsoben postupným úpadkem kožedělného průmyslu na zlínsku a propouštěním zaměstnanců těchto podniků, nicméně nelze takto jednoznačně usuzovat z trendu pouze dvou po sobě následujících období.

5.1.2 Ukazatele pro tržby

Ukazatele pro tržby v oborech zpracovatelského průmyslu ve Zlínském kraji zaznamenávají postavení oborů v kraji podle realizovaných tržeb.

Lokalizační koeficient pro tržby určí, nakolik je obor v kraji významný ve velikosti dosažených tržeb ve srovnání celostátním průměrem daných oborů.

Regionální procentní podíl oboru hodnotí postavení oboru dle dosažených tržeb v rámci zpracovatelského průmyslu kraje.

Koeficient regionální významnosti oboru v regionu vyhodnotí pořadí významnosti oborů v regionu, díky propojení výsledků koeficientů lokalizace a regionálního procentního podílu oboru.

Tab. 5. Ukazatele pro tržby ve zpracovatelském průmyslu Zlínského kraje za rok 2004
[vlastní zpracování]

údaje v mil.Kč	Zlínský kraj	ČR	LQ _T	RPP _T	KRV _T
celkové tržby	101 997,5	2 050 764,7			
tržby v oboru:					
Výroba potravinářských výrobků a nápojů, tabákových výrobků	8 651,15	290 821,43	0,60	8,48%	0,05
Výroba textilií, textilních a oděvních výrobků	478,23	71 462,94	0,13	0,47%	0,00
Výroba usní a výrobků z usní	1 230,98	6 293,87	3,93	1,21%	0,05
Zpracování dřeva, výroba dřevařských výrobků kromě nábytku	1 779,21	71 872,46	0,50	1,74%	0,01
Výroba vlákniny, papíru a výrobků z papíru; vydavatelství a tisk	622,48	112 106,20	0,11	0,61%	0,00
Výroba koksu, jaderných paliv, rafinérské zpracování ropy	0,00	62 367,14	0,00	0,00%	0,00
Výroba chemických látek, přípravků, léčiv a chemických vláken	9 895,74	141 350,95	1,41	9,70%	0,14
Výroba pryžových a plastových výrobků	43 047,48	150 257,86	5,76	42,20%	2,43
Výroba ostatních nekovových minerálních výrobků	2 742,89	128 964,66	0,43	2,69%	0,01
Výroba základních kovů, hutních a kovárenských výrobků	7 843,76	413 881,93	0,38	7,69%	0,03
Výroba a opravy strojů a zařízení j. n.	5 590,24	204 021,83	0,55	5,48%	0,03
Výroba elektrických a optických přístrojů a zařízení	7 473,17	386 989,46	0,39	7,33%	0,03
Výroba dopravních prostředků a zařízení	6 020,37	381 791,20	0,32	5,90%	0,02
Zpracovatelský průmysl j. n.	3 231,50	92 384,63	0,70	3,17%	0,02

Tab. 6. Ukazatele pro tržby ve zpracovatelském průmyslu Zlínského kraje za rok 2005 [vlastní zpracování]

údaje v mil.Kč	Zlínský kraj	ČR	LQ _T	RPP _T	KRV _T
celkové tržby	111 913,4	2 221 319,9			
tržby v oboru:					
Výroba potravinářských výrobků a nápojů, tabákových výrobků	8 503,93	283 936,55	0,59	7,60%	0,05
Výroba textilií, textilních a oděvních výrobků	478,23	65 808,83	0,14	0,43%	0,00
Výroba usní a výrobků z usní	1 273,55	5 267,13	4,80	1,14%	0,05
Zpracování dřeva, výroba dřevařských výrobků kromě nábytku	2 139,37	76 091,34	0,56	1,91%	0,01
Výroba vlákniny, papíru a výrobků z papíru; vydavatelství a tisk	616,73	115 408,71	0,11	0,55%	0,00
Výroba koksu, jaderných paliv, rafinérské zpracování ropy	0,00	82 534,79	0,00	0,00%	0,00
Výroba chemických látek, přípravků, léčiv a chemických vláken	10 420,72	144 112,74	1,44	9,31%	0,13
Výroba pryžových a plastových výrobků	45 194,99	168 155,59	5,33	40,38%	2,15
Výroba ostatních nekovových minerálních výrobků	3 148,13	132 465,38	0,47	2,81%	0,01
Výroba základních kovů, hutních a kovárenských výrobků	9 487,72	428 037,31	0,44	8,48%	0,04
Výroba a opravy strojů a zařízení j. n.	6 809,34	234 794,70	0,58	6,08%	0,04
Výroba elektrických a optických přístrojů a zařízení	7 655,75	379 366,44	0,40	6,84%	0,03
Výroba dopravních prostředků a zařízení	9 385,26	460 197,09	0,40	8,39%	0,03
Zpracovatelský průmysl j. n.	3 115,49	97 088,53	0,64	2,78%	0,02

Lokalizační kvocient pro tržby ve zpracovatelském průmyslu Zlínského kraje za období 2004-5 ukazuje, že nejvýznamnější obor z pohledu tržeb je Výroba pryžových a plastových výrobků a následuje obor Výroba usní a výrobků z usní. Tyto obory se ve Zlínském kraji ve srovnání celostátním průměrem nejvýrazněji podílejí na tržbách v regionu.

Regionální procentní podíl oboru ukazuje, že Gumárenský a plastikářský průmysl se nadprůměrně významně (přibližně 40%) podílí na tržbách v regionu. Dalšími významnými obory z pohledu tržeb pro Zlínský kraje je Chemický a farmaceutický průmysl a střídavě v roce 2004 Průmysl potravinářský a tabákový a v roce 2005 Výroba kovů a kovárenských výrobků.

Koeficient regionální významnosti oboru v regionu stanovuje pořadí oborů vhodných pro tvorbu klastru z pohledu tržeb. Jako nejvhodnější obory pro založení klastru z pohledu tržeb se řadí obory Výroba pryžových a plastových výrobků, Chemický a farmaceutický průmysl, v roce 2004 obor Výroba potravinářských výrobků a nápojů, tabákových výrobků, zatímco v roce 2005 Kožedělný průmysl.

5.1.3 Ukazatele pro přidanou hodnotu

Ukazatele pro přidanou hodnotu oborů zpracovatelského průmyslu ve Zlínském zachycují pozici oborů v kraji podle dosažené přidané hodnoty.

Lokalizační koeficient pro přidanou hodnotu udává významnost oborů zpracovatelského průmyslu Zlínského kraje vůči národnímu výkonu těchto oborů.

Regionální procentní podíl oboru porovnává postavení jednotlivých oborů v ukazateli přidané hodnoty ku zpracovatelskému průmyslu kraje.

Koeficient regionální významnosti oboru v regionu následně seřadí obory v regionu podle jejich významnosti, promítnutím výsledků koeficientů lokalizace a regionálního procentního podílu oboru.

Tab. 7. Ukazatele pro přidanou hodnotu ve zpracovatelském průmyslu Zlínského kraje za rok 2004 [vlastní zpracování]

údaje v mil.Kč	Zlínský kraj	ČR	LQ _{PH}	RPP _{PH}	KRV _{PH}
celková přidaná hodnota	116 649,8	2 529 678,0			
přidaná hodnota v oboru:					
Výroba potravinářských výrobků a nápojů, tabákových výrobků	3 495,00	81 682,00	0,93	3,00%	0,03
Výroba textilií, textilních a oděvních výrobků	938,00	24 395,00	0,83	0,80%	0,01
Výroba usní a výrobků z usní	693,00	2 203,00	6,82	0,59%	0,04
Zpracování dřeva, výroba dřevařských výrobků kromě nábytku	1 635,00	28 055,00	1,26	1,40%	0,02
Výroba vlákniny, papíru a výrobků z papíru; vydavatelství a tisk	1 008,00	36 424,00	0,60	0,86%	0,01
Výroba koksu, jaderných paliv, rafinérské zpracování ropy	0,00	7 351,00	0,00	0,00%	0,00
Výroba chemických látek, přípravků, léčiv a chemických vláken	3 437,00	37 951,00	1,96	2,95%	0,06
Výroba pryžových a plastových výrobků	11 742,00	39 903,00	6,38	10,07%	0,64
Výroba ostatních nekovových minerálních výrobků	1 649,00	48 883,00	0,73	1,41%	0,01
Výroba základních kovů, hutních a kovodělných výrobků	6 077,00	109 565,00	1,20	5,21%	0,06
Výroba a opravy strojů a zařízení j. n.	4 121,00	62 538,00	1,43	3,53%	0,05
Výroba elektrických a optických přístrojů a zařízení	6 164,00	77 619,00	1,72	5,28%	0,09
Výroba dopravních prostředků a zařízení	2 423,00	92 325,00	0,57	2,08%	0,01
Zpracovatelský průmysl j. n.	1 790,00	29 060,00	1,34	1,53%	0,02

Tab. 8. Ukazatele pro přidanou hodnotu ve zpracovatelském průmyslu Zlínského kraje za rok 2005 [vlastní zpracování]

údaje v mil.Kč	Zlínský kraj	ČR	LQ _{PH}	RPP _{PH}	KRV _{PH}
celková přidaná hodnota	124 544,6	2 675 260,0			
přidaná hodnota v oboru:					
Výroba potravinářských výrobků a nápojů, tabákových výrobků	3 438,00	81 190,00	0,91	2,76%	0,03
Výroba textilií, textilních a oděvních výrobků	740,00	25 068,00	0,63	0,59%	0,00
Výroba usní a výrobků z usní	649,00	2 430,00	5,74	0,52%	0,03
Zpracování dřeva, výroba dřevařských výrobků kromě nábytku	1 388,00	24 611,00	1,21	1,11%	0,01
Výroba vlákniny, papíru a výrobků z papíru; vydavatelství a tisk	883,00	36 816,00	0,52	0,71%	0,00
Výroba koksu, jaderných paliv, rafinérské zpracování ropy	0,00	4 652,00	0,00	0,00%	0,00
Výroba chemických látek, přípravků, léčiv a chemických vláken	3 349,00	37 803,00	1,90	2,69%	0,05
Výroba pryžových a plastových výrobků	13 885,00	44 112,00	6,76	11,15%	0,75
Výroba ostatních nekovových minerálních výrobků	1 368,00	49 622,00	0,59	1,10%	0,01
Výroba základních kovů, hutních a kovodělných výrobků	6 287,00	117 554,00	1,15	5,05%	0,06
Výroba a opravy strojů a zařízení j. n.	4 719,00	69 742,00	1,45	3,79%	0,06
Výroba elektrických a optických přístrojů a zařízení	5 887,00	82 652,00	1,53	4,73%	0,07
Výroba dopravních prostředků a zařízení	2 097,00	97 972,00	0,46	1,68%	0,01
Zpracovatelský průmysl j. n.	1 792,00	30 701,00	1,25	1,44%	0,02

Koeficient lokalizace pro ukazatel přidané hodnoty ve zpracovatelském průmyslu Zlínského kraje za období 2004-5 určuje jako nejvýznamnější z pohledu přidané hodnoty pro rok 2004 obor Výroba usní a výrobků z usní, zatímco pro rok 2005 obor Výroba pryžových a plastových výrobků. Tyto obory jsou pro Zlínský kraj ve srovnání celostátním průměrem nejzákladnějšími v podílu přidané hodnoty v regionu.

Regionální procentní podíl oboru stanovuje, že Gumárenský a plastikářský průmysl se nejvíce podílí na přidané hodnotě vytvořené v regionu. Dalšími obory významněji se podílejícími

na přidané hodnotě v kraji je Výroba základních kovů, hutních a kovárenských výrobků a obor Výroba elektrických a optických přístrojů a zařízení.

Koeficient regionální významnosti oboru v regionu z pohledu přidané hodnoty stanovuje pořadí oborů nejvhodnějších pro tvorbu klastru shodně jako regionální procentní podíl oboru, tedy obor Výroba pryžových a plastových výrobků, Výroba elektrických a optických přístrojů a zařízení a Výroba základních kovů, hutních a kovárenských výrobků.

5.1.4 Multikriteriální koeficient regionální významnosti oborů

Multikriteriální koeficient regionální významnosti oboru (MKRV) souhrnně integruje všechny koeficienty regionální významnosti dle jednotlivých ukazatelů (zaměstnanosti, přidané hodnoty a tržeb) a umožňuje jedinou hodnotou určit pořadí významnosti sledovaných oborů v regionu.

Tab. 9. Multikriteriální koeficient regionální významnosti oborů zpracovatelského průmyslu Zlínského kraje za rok 2004 [vlastní zpracování]

Obor	KRV _Z	KRV _T	KRV _{PH}	MKRV ₂₀₀₄
Výroba potravinářských výrobků a nápojů, tabákových výrobků	0,03	0,05	0,03	0,04
Výroba textilií, textilních a oděvních výrobků	0,01	0,00	0,01	0,01
Výroba usní a výrobků z usní	0,08	0,05	0,04	0,05
Zpracování dřeva, výroba dřevařských výrobků kromě nábytku	0,02	0,01	0,02	0,01
Výroba vlákniny, papíru a výrobků z papíru; vydavatelství a tisk	0,01	0,00	0,01	0,00
Výroba koksu, jaderných paliv, rafinérské zpracování ropy	0,00	0,00	0,00	0,00
Výroba chemických látek, přípravků, léčiv a chemických vláken	0,04	0,14	0,06	0,08
Výroba pryžových a plastových výrobků	0,14	2,43	0,64	1,07
Výroba ostatních nekovových minerálních výrobků	0,01	0,01	0,01	0,01
Výroba základních kovů, hutních a kovárenských výrobků	0,05	0,03	0,06	0,05
Výroba a opravy strojů a zařízení j. n.	0,05	0,03	0,05	0,04
Výroba elektrických a optických přístrojů a zařízení	0,10	0,03	0,09	0,07
Výroba dopravních prostředků a zařízení	0,01	0,02	0,01	0,01
Zpracovatelský průmysl j. n.	0,04	0,02	0,02	0,03

Tab. 10. Multikriteriální koeficient regionální významnosti oborů zpracovatelského průmyslu Zlínského kraje za rok 2005 [vlastní zpracování]

Obor	KRV _Z	KRV _T	KRV _{PH}	MKRV ₂₀₀₅
Výroba potravinářských výrobků a nápojů, tabákových výrobků	0,04	0,05	0,03	0,04
Výroba textilií, textilních a oděvních výrobků	0,01	0,00	0,00	0,01
Výroba usní a výrobků z usní	0,06	0,05	0,03	0,05
Zpracování dřeva, výroba dřevařských výrobků kromě nábytku	0,02	0,01	0,01	0,01
Výroba vlákniny, papíru a výrobků z papíru; vydavatelství a tisk	0,01	0,00	0,00	0,00
Výroba koksů, jaderných paliv, rafinérské zpracování ropy	0,00	0,00	0,00	0,00
Výroba chemických látek, přípravků, léčiv a chemických vláken	0,04	0,13	0,05	0,08
Výroba pryžových a plastových výrobků	0,15	2,15	0,75	1,02
Výroba ostatních nekovových minerálních výrobků	0,00	0,01	0,01	0,01
Výroba základních kovů, hutních a kovodělných výrobků	0,06	0,04	0,06	0,05
Výroba a opravy strojů a zařízení j. n.	0,05	0,04	0,06	0,05
Výroba elektrických a optických přístrojů a zařízení	0,08	0,03	0,07	0,06
Výroba dopravních prostředků a zařízení	0,01	0,03	0,01	0,02
Zpracovatelský průmysl j. n.	0,03	0,02	0,02	0,02

Ačkoli bylo pořadí vhodných oborů pro klastrování podle zvolených ukazatelů značně proměnlivé, MKRV jednoznačně stanovuje pořadí vhodných oborů. Jako nejvhodnější pro založení klustru se jeví obor Výroba pryžových a plastových výrobků, následují obory Výroba chemických látek, přípravků, léčiv a chemických vláken a Výroba elektrických a optických přístrojů a zařízení. Toto pořadí zůstává v obou sledovaných obdobích neměnné.

5.2 Vývoj ukazatelů pro nejvýznamnější odvětví

Na základě vyhodnocení pořadí vhodných oborů pro klastrování dle Multikriteriální koeficient regionální významnosti oboru byl jako nejvhodnější vyhodnocen obor Výroba pryžových

a plastových výrobků. Pro ověření stability, dynamiky a významnosti tohoto oboru byla provedena analýza pro delší časové období čtyř po sobě jdoucích let.

Tab. 11. Vývoj ukazatelů pro odvětví Výroba pryžových a plastových výrobků ve Zlínském kraji za období 2004-2007 [vlastní zpracování]

	2004	2005	2006	2007
ukazatele zaměstnanosti v tis. osob				
počet zaměstnanců v odvětví ve Zlínském kraji	12,50	12,70	15,60	15,70
celkový počet zaměstnanců ve Zlínském kraji	267,33	262,61	273,93	282,50
počet zaměstnanců v odvětví v ČR	71,40	73,70	81,60	86,40
celkový počet zaměstnanců v ČR	4 706,63	4 764,02	4 828,06	4 921,99
LQ _Z	3,08	3,13	3,37	3,17
RPP _Z	4,68%	4,84%	5,69%	5,56%
KRV _Z	0,14	0,15	0,19	0,18
ukazatele tržeb v mil.Kč				
tržby v odvětví ve Zlínském kraji	43 047	45 195	57 307	63 574
celkové tržby ve Zlínském kraji	101 998	111 913	126 696	143 511
tržby v odvětví v ČR	150 258	168 156	204 885	228 008
celkové tržby v ČR	2 050 765	2 221 320	2 484 194	2 754 527
LQ _T	5,76	5,33	5,48	5,35
RPP _T	42,20%	40,38%	45,23%	44,30%
KRV _T	2,43	2,15	2,48	2,37
ukazatele přidané hodnoty v mil. Kč				
přidaná hodnota v odvětví ve Zlínském kraji	11 742	13 885	15 552	18 062
celková přidaná hodnota ve Zlínském kraji	116 650	124 545	136 096	148 520
přidaná hodnota v odvětví v ČR	39 903	44 112	51 839	60 206
celková přidaná hodnota v ČR	2 529 678	2 675 260	2 907 660	3 178 011
LQ _{PH}	6,38	6,76	6,41	6,42
RPP _{PH}	10,07%	11,15%	11,43%	12,16%
KRV _{PH}	0,64	0,75	0,73	0,78
MKRV	1,07	1,02	1,13	1,11

Posouzením vývoje hodnot koeficientů lokalizace pro všechny stanovené ukazatele je zřejmé, že zkoumaný obor se jeví jako stabilní, pouze s menšími výkyvy. Regionální procentní podíl oboru na ukazatelích v kraji vykazuje vzrůstající tendenci – obor se tedy ve všech ukazatelích stává pro kraj významnějším. Koeficient regionální významnosti oboru, který integruje koeficienty lokalizace a regionální procentní podíl oboru, v ukazatelích pro zaměstnanost a přidanou hodnotu jeví mírně rostoucí tendenci, zatímco v ukazateli tržeb je tendence lehce kolísavá. Komplexní ukazatel multikriteriální koeficient regionální významnosti potom v průběhu sledovaného období kolísá, a to především díky vlivu ukazatele tržeb, který vykazoval v roce 2005 propad, po kterém následoval v dalším období nárůst.

6 OBORY VHODNÉ PRO VZNIK KLASTRŮ VE ZLÍNSKÉM KRAJI

V této kapitole bude na základě výše uvedených propočtů provedeno vyhodnocení oborů zpracovatelského průmyslu Zlínského kraje vhodných k založení klastrových iniciativ. Dle zvolených kritérií bude identifikováno několik oborů, které budou srovnány s již existujícími klastry, případně budou navrženy obory vhodné pro zahájení procesu mapování potenciálních klastrových iniciativ.

6.1 Vyhodnocení oborů vhodných pro klastrování

Jako prvotní kritérium pro identifikaci oborů vhodných pro vznik klastrů ve Zlínském kraji byla zvolena hodnota lokalizačního koeficientu zaměstnanosti $>1,2$. Druhým kritériem byla zvolena hodnota multikriteriálního koeficientu regionální významnosti, která komplexně posoudí ekonomický výkon i zaměstnanost vhodných oborů.

Tab. 12. Vyhodnocení oborů zpracovatelského průmyslu Zlínského kraje za období 2004-5 [vlastní zpracování]

Obor	LQ_Z 2004	MKRV2004	LQ_Z 2005	MKRV2005
Výroba usní a výrobků z usní	5,76	0,05	5,60	0,05
Výroba pryžových a plastových výrobků	3,08	1,07	3,13	1,02
Výroba chemických látek, přípravků, léčiv a chemických vláken	2,11	0,08	2,19	0,08
Zpracovatelský průmysl j. n.	1,73	0,03	1,57	0,02
Výroba elektrických a optických přístrojů a zařízení	1,70	0,07	1,51	0,06
Zpracování dřeva, výroba dřevařských výrobků kromě nábytku	1,32	0,01	1,29	0,01
Výroba a opravy strojů a zařízení j. n.	1,21	0,04	1,19	0,05
Výroba základních kovů, hutních a kovárenských výrobků	1,11	0,05	1,24	0,05
Výroba potravinářských výrobků a nápojů, tabákových výrobků	1,09	0,04	1,23	0,04
Výroba textilií, textilních a oděvních výrobků	0,71	0,01	0,83	0,01
Výroba ostatních nekovových minerálních výrobků	0,67	0,01	0,57	0,01
Výroba vlákniny, papíru a výrobků z papíru; vydavatelství a tisk	0,67	0,00	0,79	0,00
Výroba dopravních prostředků a zařízení	0,58	0,01	0,47	0,02
Výroba koksu, jaderných paliv, rafinérské zpracování ropy	0,00	0,00	0,00	0,00

Podle hodnoty lokalizačního koeficientu zaměstnanosti je možné posoudit jako obory vhodné pro vznik klastrové iniciativy ve Zlínském kraji obor Výroba usní a výrobků z usní, Výroba pryžových a plastových výrobků, Výroba chemických látek, přípravků, léčiv a chemických vláken, Zpracovatelský průmysl jinde neuvedený, Výroba elektrických a optických přístrojů a zařízení, Zpracování dřeva, výroba dřevařských výrobků kromě nábytku a obor Výroba a opravy strojů a zařízení jinde neuvedených. Ačkoli poslední uvedený obor je již na hranici pro doporučení ke klastrování, nabývá významnějších hodnot z pohledu multikriteriálního koeficientu regionální významnosti, který integruje koeficienty regionální významnosti pro zaměstnanost, tržby a přidanou hodnotu, tudíž nabízí komplexnější pohled na ekonomický význam oboru pro region.

Pokud tedy provedeme vyhodnocení významnosti oborů s přihlédnutím k MKRV, je možné určit jako významné obory Výroba pryžových a plastových výrobků, Výroba chemických látek, přípravků, léčiv a chemických vláken a Výroba elektrických a optických přístrojů a zařízení (viz Tab.13).

Tab. 13. Pořadí významnosti oborů zpracovatelského průmyslu Zlínského kraje [vlastní zpracování]

Obor	LQ _Z 2004	MKRV2004	LQ _Z 2005	MKRV2005
Výroba pryžových a plastových výrobků	3,08	1,07	3,13	1,02
Výroba chemických látek, přípravků, léčiv a chemických vláken	2,11	0,08	2,19	0,08
Výroba elektrických a optických přístrojů a zařízení	1,70	0,07	1,51	0,06
Výroba usní a výrobků z usní	5,76	0,05	5,60	0,05
Výroba a opravy strojů a zařízení j. n.	1,21	0,04	1,19	0,05
Zpracovatelský průmysl j. n.	1,73	0,03	1,57	0,02
Zpracování dřeva, výroba dřevařských výrobků kromě nábytku	1,32	0,01	1,29	0,01

6.2 Klastry založené a plánované ve Zlínském kraji

V průběhu let 2005-6 probíhalo ve Zlínském kraji mapování oborů, vhodných pro založení klastrů. Na základě tohoto procesu byl založen Plastikářský klaster, Obuvnický klaster a Klaster dřevařů a nábytkářů. V porovnání s výše uvedenými výpočty je zřejmé, že všechny tyto obory mají potenciál pro vznik významných klastrů a to jak z pohledu zaměstnanosti v regionu, tak v dopadu ekonomických výsledků své produkce na rozvoj regionu. Je třeba dodat, že v rámci projektů mapování klastrů byly sledovány obory v členění na oddíly a u dřevařského klastru byly mapovány oddíly v rámci různých subsekcí, nicméně jak subsekcce Zpracování dřeva, výroba dřevařských výrobků kromě nábytku, tak subsekcce Zpracovatelský průmysl jinde neuvedený, který prezentuje výrobu nábytku jsou identifikovány jako obory vhodné pro klastrování. [17]

U připravovaného strojírenského klastru bylo mapování prováděno pro oddíly ve třech různých subsekcích, z čehož subsekcce Výroby a opravy strojů j.n. a Výroba základních kovů,

hutních a kovodělných výrobků spadá mezi obory, především ekonomicky, významné pro region. [17], [27]

6.2.1 Plastikářský klastr

Plastikářský klastr, z.s.p.o. vznikl na základě projektu „Identifikace možnosti vzniku plastikářského klastru“ ve Zlínském kraji během období 8/2005-2/2006 s cílem ověřit, zda odvětví plastikářského průmyslu ve Zlínském kraji odpovídá charakteristice tzv. klastru. Mapování probíhalo pro obory OKEČ DH25 – Výroba pryžových a plastových výrobků ve 2 etapách: statistický průzkum a kvalitativní řešení. Projekt zakládání klastru byl kofinancován Zlínským krajem a byl podpořen dotací z Operačního programu Průmysl a podnikání.

Klastr byl založen 27.2.2006 jako zájmové sdružení právnických osob s počtem 18ti zakládajících firem. V současnosti má klastr 25 členů a aktivně pracuje na projektech vzdělávacího systému pro střední a vysoké školství, aplikovaného výzkumu a společného nákupu energií. V počáteční fázi je nákup surovin.

Plastikářský klastr je příkladem úspěšně fungujícího klastru, který přináší zapojeným firmám výhody z členství a svými aktivitami přispívá k pozitivnímu vnímání oboru plastikářského průmyslu v kraji. [18]

6.2.2 Obuvnický klastr

Obuvnický klastr Czech Shoes, občanské sdružení, vznikl na základě projektu „Identifikace možnosti vzniku obuvnického klastru“ ve Zlínském kraji během období 10/2005-9/2006 s cílem ověřit, zda odvětví obuvnického průmyslu ve Zlínském kraji odpovídá charakteristice tzv. klastru. Mapování probíhalo pro OKEČ DC19300 – Výroba obuvi a DC19000 – Činění a úprava usní, výroba brašnářských a sedlářských výrobků a obuvi. Projekt zakládání klastru byl finančně podpořen v rámci Operačního programu Průmysl a podnikání, prostředky z rozpočtu Zlínského kraje a Českou obuvnickou a kožedělnou asociací.

Klastr byl založen 2.11.2006 11 firmami, v současné době je počet členů 12. Vzhledem k tomu, že klastr je v současné době neaktivní, činnosti v oblasti vzdělávání a jazykového studia zaměřeného na odbornou technologii, společné propagace a příprava společného design centra probíhají v rámci České obuvnické a kožedělné asociace. [19]

6.2.3 Klastř dřevařů a nábytkářů

Klastř dřevařů a nábytkářů ABC WOOD, občanské sdružení, vznikl na základě projektu „Mapování možnosti vzniku klastř v oboru dřevařské výroby a výroby nábytku ve Zlínském kraji.“ během období 8/2006-2/2007 s cílem ověřit, zda tato odvětví ve Zlínském kraji odpovídá charakteristice klastř. Mapování probíhalo pro OKEČ DN 20 – zpracování dřeva, výroba dřevařských, korkových, proutěných a slaměných výrobků kromě nábytku a OKEČ 36 – Výroba nábytku; zpracovatelský průmysl jinde neuvedený. Projekt zakládání klastř byl finančně podpořen v rámci Operačního programu Průmysl a podnikání.

Klastř byl založen 20. 6. 2007, současný počet členů je 6. Aktuálně klastř připravuje katalog „Nábytek Zlínského kraje“ za účelem propagace členů, připravuje projekt dalšího rozvoje klastř a zpracovává projektové záměry pro budoucí projekty klastř. [21]

6.2.4 Strojírenský klastř

V období 4/2008-8/2009 probíhal projekt mapování možnosti vzniku strojírenského klastř, který byl financován z prostředků Zlínského kraje. Mapování probíhalo pro OKEČ 28 - Výroba kovových konstrukcí a kovodělných výrobků (kromě strojů a zařízení), 29 - Výroba a opravy strojů a zařízení j. n., 34 - Výroba motorových vozidel (kromě motocyklů), výroba přívěsů a návěsů, 35 - Výroba ostatních dopravních prostředků a zařízení.

Díky nepříznivé ekonomické situaci v současné době firmy nejsou nakloněny formálnímu založení klastř, nicméně dále probíhají neformální schůzky a firmy vyčkávají, zda nastane příznivější klima pro realizaci společné spolupráce oficiální cestou. [20], [27]

6.3 Možnosti vzniku nových klastřů

Obory, vyhodnocené jako potencionálně vhodné pro klastřování, u nichž nebyl klastř dosud založen a není ani ve fázi již zahájeného procesu mapování, budou blíže analyzovány.

Bude provedena identifikace firem v daném oboru. Rozdělení firem do velikostních skupin dle počtu zaměstnanců odpovídá statistickému hodnocení pro 0-50 zaměstnanců malá firma, pro 51-250 zaměstnanců střední firma. Firmy nad 250 zaměstnanců, tedy velké firmy, nebyly zohledněny, vzhledem k prioritnímu zaměření klastřů na malé a střední firmy.

6.3.1 Potenciál oborů chemického průmyslu

Obor chemického průmyslu dle výše uvedených propočtů patří mezi jeden z nejvýznamnějších ve Zlínském kraji a to jak z pohledu zaměstnanosti, tak z pohledu ekonomického výkonu firem. Tento obor má nezastupitelný význam v zemědělství, stavebnictví a je nepostradatelným zdrojem surovin pro jiné průmyslové obory. [22]

Struktura výrobních firem chemického průmyslu je převážně velikosti střední, případně velké. To je dáno především povahou výroby. Tyto firmy se vyznačují velkou odvětvovou a výrobní specializací. Dalším faktorem je prostorová lokalizace firem, které jsou rozprostřeny po celém kraji a nejsou si geograficky blízké. Lze tedy předpokládat, že podmínky a potřeba vzájemné kooperace a spolupráce nebudou příliš silné.

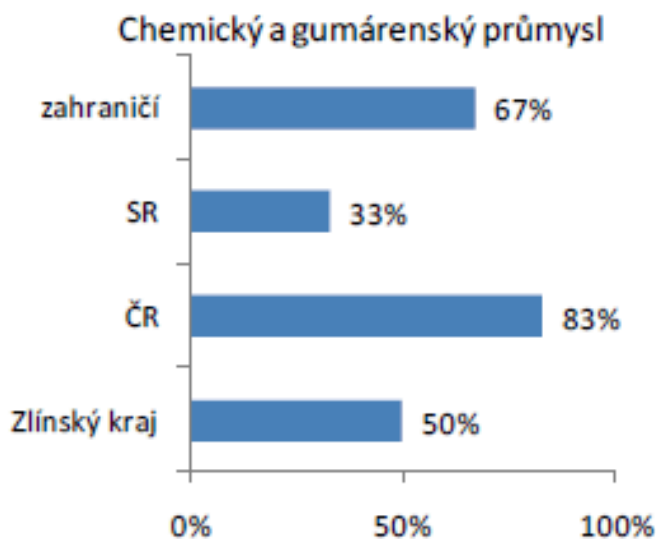
Tab. 14. Vybrané malé a střední firmy chemického průmyslu ve Zlínském kraji [vlastní zpracování]

Firma	Činnost	Sídlo	Velikost
CHEPORT, spol. s r. o.	výroba desinfekčních a čistících prostředků	Lhotsko	Střední
ROKOSPOL a.s.	výroba nátěrových hmot	Uherský Brod	Střední
CS CABOT, spol. s r. o.	výroba sazí	Valašské Meziříčí	Střední
COLORLAK, a.s.	výroba nátěrových hmot	Staré Město	Střední

V oblasti technologické vyspělosti je třeba uvést, že vlastní zázemí má, dle průzkumu TIC na vzorku firem, 100% firem v tomto oboru. Jedná se především o různé typy přístrojového testovacího vybavení a laboratoře, což koresponduje právě s velikostí firem. [22]

Jako oborové příležitosti v blízké budoucnosti byly manažery firem uvedeny nové trhy v rozvíjejících se zemích, potřeba nových materiálů a kompozitní materiály. [22]

Firmy v oboru chemického průmyslu mají poměrně značný potenciál uplatnění svých výrobků na mezinárodních trzích (viz graf). Vysoké procento odbytu ve Zlínském kraji je dáno skutečností, že produkce jedné z firem je úzce navázána na gumárenský průmysl. [22]

Obr. 4. Graf geografického rozptylu odběratelů chemického a gumárenského průmyslu v roce 2009 [22]

V rámci insitucionální podpory v oblasti vědy a výzkumu pro obor chemického průmyslu existují ve Zlínském kraji tyto instituce: DEZA a.s. Valašské Meziříčí, Státní veterinární ústav Olomouc, detašované pracoviště Kroměříž – Oddělení cizorodých látek Kroměříž, Institut pro testování a certifikaci, a.s. Zlín, Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně. [22]

Vzhledem k vysoké odvětvové a výrobní specializaci v rámci širokého oborového spektra chemického průmyslu a s ohledem na firemní strukturu, nebyl tento obor dosud krajem identifikován jako prioritní pro zahájení mapování potenciálního klastru. Nicméně vzhledem ke stále užšímu propojení s regionálně dominantní plastikářskou výrobou by neměl ztratit ve Zlínském kraji svou pozici.

6.3.2 Potenciál oborů elektrotechnického průmyslu

Mezi současnými záměry Technologického inovačního centra ve Zlíně, které se aktivně účastnilo mapování klastrů ve Zlínském kraji je vytipovat další obory v regionu, které by mohly mít potenciál pro založení klastru. V úvahu připadají například obory informačních technologií nebo biotechnologií. Jedná se o obory subsektoru Výroba elektrických a optic-

kých přístrojů a zařízení, které byly v provedených výpočtech vyhodnoceny jako významné obory ve Zlínském kraji z pohledu zaměstnanosti, především ovšem hodnotou ekonomických výkonů.

V dokumentu *Analýza inovačního potenciálu Zlínského kraje, kterou provádělo TIC ve Zlíně* je ICT sektor dělen na tři základní skupiny činností, z nichž do odvětví průmyslu spadá ICT výroba (ICT sektor zpracovatelského průmyslu). Ta zahrnuje odvětví, jejichž hlavní ekonomická činnost souvisí primárně s výrobou přístrojů a zařízení, které jsou nezbytné pro práci s daty a informacemi elektronickou cestou (ICT výrobky). Celý ICT sektor je definován jako kombinace ekonomických činností (odvětví) produkující výrobky (technologie) a poskytující služby, jež jsou primárně určeny k zpracování, komunikaci a distribuci informací elektronickou cestou, včetně jejich zachycení, ukládání, přenosu a zobrazení. ICT sektor je velmi prestižně vnímán a patří mezi obory s největším inovačním potenciálem. [22]

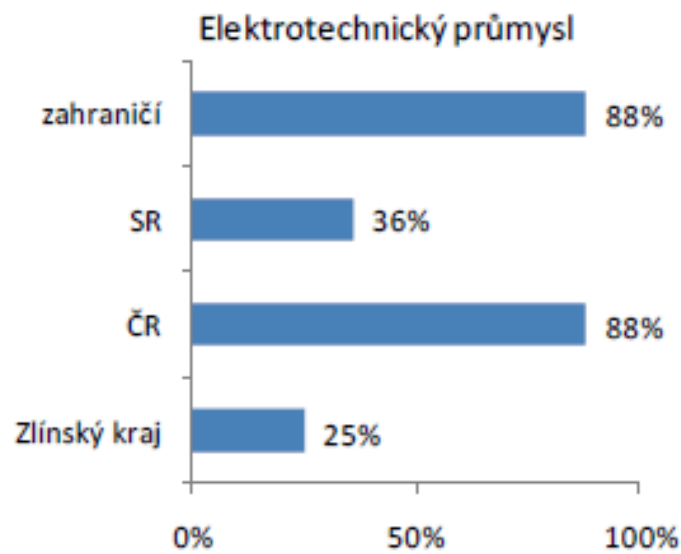
V případě elektrotechnického oboru lze u velké skupiny firem identifikovat poměrně úzké napojení zejména na dopravní strojírenství. [22]

V oboru ICT je velký podíl malých firem. Část z nich je geograficky situována do stejných sídel, bylo by zde tedy možné využít výhody z plynoucí z geografické blízkosti v případě společného nákupu surovin či energií, či sdílení informací a zkušeností. Dalším faktorem, který může mít vliv na zájem firem o společnou klastrovou iniciativu je podobné zaměření a specializace výroby.

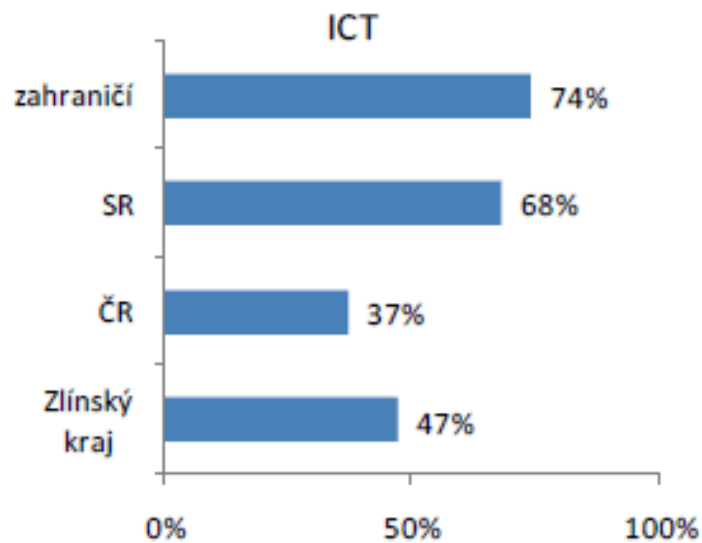
Tab. 15. Vybrané malé a střední firmy elektrotechnického průmyslu ve Zlínském kraji [vlastní zpracování]

Firma	Činnost	Sídlo	Velikost
COMET SYSTÉM, s.r.o.	výroba měřicí techniky	Rožnov pod Radhoštěm	Malá
Vakuum servis s.r.o.	výroba vakuové techniky a zařízení	Rožnov pod Radhoštěm	Malá
SENSIT s.r.o.	výroba teplotních snímačů	Rožnov pod Radhoštěm	Malá
EUROTREND, spol. s r. o.	výroba kabelových svazků	Vizovice	Malá
Dinel, s.r.o.	výroba přístrojů pro měření a regulaci	Zlín	Malá
CEBES a.s.	výroba komutátorů	Brumov - Bylnice	Střední
Ray Service, a.s.	výroba kabelových svazků	Staré Město	Střední
PEVEKO, spol. s r. o.	výroba elektromagnetických ventilů	Uherské Hradiště	Střední
Zdeněk Holomý Electronics	výroba elektronických sirén a rozhlasových zařízení	Valašské Meziříčí	Střední

Firmy ICT sektoru dodávají své produkty jednak do jednotlivých oborů zpracovatelského průmyslu (opět lze najít např. propojení s dopravním strojírenstvím – leteckým průmyslem) a ve větší míře mají tyto firmy odběratele i v odvětví služeb. Zde je zajímavá skutečnost, že část firem je napojena na armádu ČR, případně na státní správu, aktivně se účastní tendrů a je tedy do určité míry přímo závislá na státním rozpočtu. [22]

Obr. 5. Graf geografického rozptylu odběratelů elektrotechnického průmyslu v roce 2009 [22]

Obr. 6. Graf geografického rozptylu odběratelů oborů ICT v roce 2009 [22]

Jako oborové příležitosti v blízké budoucnosti vidí firmy v oboru ICT a elektrotechnika nové trhy a technologie, získávání nových trhů, potenciál automobilového průmyslu a inovace.

Malé firmy etablované v oboru ICT v regionu mají nejvyšší stupeň technologické vyspělosti, tedy high-tech produkci založenou na vlastním know-how a vlastním výzkumu a vývoji. [22]

V rámci insitucionální podpory v oblasti vědy a výzkumu pro obor informatika a elektrotechnika existují ve Zlínském kraji tyto instituce: BD Sensors s.r.o. Buchlovice, Meros, spol. s r. o. – akreditovaná kalibrační laboratoř Rožnov pod Radhoštěm, Petr Bilavčík PRIMA – Akreditovaná kalibrační laboratoř Uherský Brod, SVCS, s.r.o., provozovna Vallašské Meziříčí, Institut pro testování a certifikaci, a.s. Zlín a Tomáše Bati ve Zlíně. [22]

Vzhledem k narůstajícímu potenciálu oborů informatiky a elektrotechniky, jejich rostoucí prestiži, inovačnímu potenciálu a vysokému stupni technologické vyspělosti, jsou tyto obory velmi vhodné pro vznik klastrové iniciativy. Tuto skutečnost potvrzují i záměry Technologického inovačního centra směřující k mapování právě těchto oborů. [27]

Velkým problémem Zlínského kraje obecně pro všechny oborů průmyslu je nedostatečná dopravní infrastruktura kraje, a to dálnice, rychlostní komunikace a silnice 1. třídy. Vzhledem ke geografické poloze kraje na východě republiky je realitou, že Zlínský kraj patří mezi nejhůře dostupné ze všech krajů v ČR. Podnikatelům také chybí regionální letecká doprava. [22]

6.3.3 Spolupráce institucí v procesu mapování klastrů

Na procesu mapování klastrů ve Zlínském kraji se podílí řada institucí. Obory určené Zlínským krajem jako významné byly v průběhu let 2005-6 mapovány Technologickým inovačním centrem, které celý proces řídilo. Tyto klastry (tedy plastikářský, obuvnický a dřevařský) již byly založeny. V dokumentu Regionální inovační strategie Zlínského kraje na období 2008-2013 jsou určeny další obory, u kterých by měl být proces mapování. Fáze mapování probíhá v oblasti strojírenského průmyslu a se zahájením se počítá u oborů ICT a elektrotechnika. Na veškerých aktivitách v oblasti klastrů ve Zlínském kraji se významně podílí také Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně. [27]

Nezastupitelnou roli také hraje Ministerstvo průmyslu a obchodu především v oblasti financování klastrů podporou pomocí Operačních programů a agentura pro podporu podnikání CzechInvest. Agentura CzechInvest také iniciovala zahájení jednání o možném vzniku le-

teckého klastru v Kunovicích, které probíhá bez zapojení Zlínského kraje a ostatních krajských institucí.

ZÁVĚR

Tato bakalářská práce měla za cíl provést analýzu oborů zpracovatelského průmyslu Zlínského kraje a na základě této analýzy provést vyhodnocení oborů, vhodných pro založení klastrů. Identifikované obory byly porovnány s již existujícími klastry ve Zlínském kraji a podrobněji popsány obory, u kterých proces mapování dosud nebyl zahájen.

Pro Zlínský kraj významné obory, potvrzené hodnotami výpočtů charakteristik významnosti oborů v regionu, jsou plastikářský, chemický, elektrotechnický, obuvnický, strojní a dřevozpracující průmysl. Pro obory plastikářského, obuvnického a dřevozpracujícího průmyslu již byly klastry založeny. Pro obor strojního průmyslu v současné době probíhá fáze mapování, bohužel však naráží na nezáměr samotných firem o zapojení do vzájemné spolupráce. Oborem vytipovaným pro zahájení mapování Regionální inovační strategií Zlínského kraje je obor ICT a elektrotechnika. Struktura firem produkujících výkony v chemickém průmyslu vzhledem k jejich vysoké odvětvové a výrobní specializace není příliš vhodná pro založení klastru.

Toto zjištění potvrzuje, že ačkoli mohou být obory na základě výsledků propočtů charakteristik významnosti identifikovány jako vhodné pro vznik klastru, je to pouze první krok. Při následném bližším mapování oborů může být zjištěno, že firmy nemají potenciál z různých důvodů být zapojeny do takové spolupráce nebo jejich představitelé prostě nemají zájem spolupracovat a sdílet informace a poznatky a mají potřebu chránit vlastní know how před potenciální konkurencí.

Přitom vzájemná spolupráce regionálních a specializovaných firem zvýší jejich konkurenceschopnost, usnadní přístup na globální trhy a umožní zapojení firem do výzkumu a vývoje.

V této práci jsem dospěla k závěru, že mapování klastrů je složitý a dlouhý proces, kde výpočty charakteristik oborů potenciálně vhodných pro vznik klustrových iniciativ jsou jen dílčí částí. Tyto propočty nelze plnohodnotně provádět na laické úrovni z veřejně dostupných dat, vzhledem k nedostatečným datovým podkladům na regionální úrovni z ČSÚ. Je třeba zapojit do procesu instituce, které mají zkušenosti jak s prováděním statistických výzkumů, mohou provádět propočty na úrovni jednotlivých oddílů průmyslových oborů a současně znají daný region a jsou schopni posoudit význam konkrétních oborů pro region.

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

Monografické publikace:

- [1] PAVELKOVÁ, D. a kol. *Klastry a jejich vliv na výkonnost firem*. 1. vyd. Praha: Grada, 2009. 272 s. ISBN 978-80-247-2689-2.
- [2] SKOKAN, K. *Konkurenceschopnost, inovace a klastry v regionálním rozvoji*. 1. vyd. Ostrava: Repronis, 2004. 160 s. ISBN 80-7329-059-6.
- [3] SÖLVELL, Ö., LINDQVIST, G., KETELS, C. *Zelená kniha klastrových iniciativ*. 1. vyd. Originál vytištěn ve Stockholmu: Bromma Tryck AB, 2003. Český překlad Czechinvest, 2006. 92 s. ISBN 91-974783-1-8.
- [4] MAREŠ, D. *Kooperativní strategie – klastry a podnikatelské sítě*. 1. vyd. Praha: Vysoká škola ekonomická, 2007. 94 s. ISBN 978-80-245-1264-8.

Internetové zdroje:

- [5] *CzechInvest. Agentura pro podporu podnikání a investic*. [online]. c1994-2010 [cit. 2010-03-08]. Dostupné z WWW: <<http://www.czechinvest.org/klastry>>.
- [6] *Průvodce klástrém* [online]. Praha: CzechInvest, 5. dubna 2005 [cit. 2010-03-08]. 107 s. Dostupné z WWW: <<http://www.czechinvest.org/data/files/pruvodce-klastrem-63.pdf>>.
- [7] Berman Group. *Statistická identifikace klastrů : Národní zpráva* [online]. Praha: únor 2006 [cit. 2010-03-08]. 67 s. Dostupné z WWW: <<http://www.czechinvest.org/data/files/narodni-zprava-206.pdf>>.
- [8] Berman Group. *Statistická identifikace klastrů : Zpráva o zdrojích dat* [online]. Praha: únor 2006 [cit. 2010-03-08]. 20 s. Dostupné z WWW: <<http://www.czechinvest.org/data/files/zprava-o-zdrojich-dat-207.pdf>>.
- [9] NEUŽILOVÁ, Iveta. *Národní klastrová strategie 2005-2008* [online]. 16.1.2006 [cit. 2010-03-08]. Ministerstvo průmyslu a obchodu ČR. Dostupné z WWW: <<http://www.mpo.cz/dokument6216.html>>.

- [10] *Ministerstvo průmyslu a obchodu* [online]. 15.8.2008 [cit. 2010-03-08]. Program podpory KLASTRY. Dostupné z WWW: <<http://www.mpo.cz/dokument21605.html>>.
- [11] *Ministerstvo průmyslu a obchodu* [online]. 9.3.2010 [cit. 2010-03-10]. Program podpory SPOLUPRÁCE - KLASTRY. Dostupné z WWW: <<http://www.mpo.cz/dokument71416.html>>.
- [12] *Ministerstvo průmyslu a obchodu* [online]. 23.2.2009 [cit. 2010-03-08]. Panorama zpracovatelského průmyslu ČR 2007. Dostupné z WWW: <<http://www.mpo.cz/dokument56081.html>>.
- [13] *Ministerstvo průmyslu a obchodu* [online]. 27.11.2007 [cit. 2010-03-08]. Průmyslová politika a vybraná legislativa EU. Dostupné z WWW: <<http://www.mpo.cz/dokument1847.html>>.
- [14] *Český statistický úřad* [online]. 2010, 23.12. 2008 [cit. 2010-03-08]. Klasifikace. Dostupné z WWW: <[http://www.czso.cz/csu/klasifik.nsf/i/odvetvova_klasifikace_ekonomickyh_cinno sti_\(okec\)](http://www.czso.cz/csu/klasifik.nsf/i/odvetvova_klasifikace_ekonomickyh_cinno sti_(okec))>.
- [15] *Klastr-control.cz : Znalostní platforma klastrové iniciativy* [online]. 2010 [cit. 2010-03-08]. Klastry v ČR. Dostupné z WWW: <<http://www.klastr-control.cz/index.php?page=odkazycr>>.
- [16] *CzechInvest. Agentura pro podporu podnikání a investic.* [online]. c1994-2010 [cit. 2010-03-08]. Klastry a klastrové iniciativy v České republice. Dostupné z WWW: <<http://www.czechinvest.org/1klastry-a-klastrove-iniciativy-v-ceske-republice>>.
- [17] *Technologické inovační centrum Zlín* [online]. c2007-2009 [cit. 2010-03-08]. Klastrové iniciativy. Dostupné z WWW: <http://www.ticzlin.cz/klastry_iniciativy.php>.
- [18] *Technologické inovační centrum Zlín* [online]. c2007-2009 [cit. 2010-03-08]. Plastikářský klastr. Dostupné z WWW: <http://www.ticzlin.cz/klastry_plastik.php>.

- [19] *Technologické inovační centrum Zlín* [online]. c2007-2009 [cit. 2010-03-08]. Obuvnický klastr. Dostupné z WWW: <http://www.ticzlin.cz/klastry_obuvnicky.php>.
- [20] *Technologické inovační centrum Zlín* [online]. c2007-2009 [cit. 2010-03-08]. Strojírenský klastr. Dostupné z WWW: <http://www.ticzlin.cz/klastry_strojirensky.php>.
- [21] *Technologické inovační centrum Zlín* [online]. c2007-2009 [cit. 2010-03-08]. Dřevařský klastr. Dostupné z WWW: <http://www.ticzlin.cz/klastry_drevasrsky.php>.
- [22] Technologické inovační centrum s.r.o. *Analyza inovačního potenciálu Zlínského kraje* [online]. Zlín: září 2009 [cit. 2010-03-08]. 126 s. Dostupné z WWW: <<http://www.ticzlin.cz/content/Zaverecna-zprava-Analyza-inovacniho-potencialu-Zlinskeho-kraje.pdf>>.
- [23] *Inform.cz : Informace o firmách* [online]. c1991-2010 [cit. 2010-03-08]. Obchodní adresář. Dostupné z WWW: <<http://www.firmy.inform.cz/>>.
- [24] *Český statistický úřad* [online]. c2010 [cit. 2010-03-08]. Dostupné z WWW: <<http://www.czso.cz/csu/redakce.nsf/i/home>>.
- [25] *Český statistický úřad : Zlínský kraj* [online]. c2010 [cit. 2010-03-08]. Dostupné z WWW: <<http://www.zlin.czso.cz/>>.

Ostatní zdroje:

- [26] SYSEL, Zdeněk. Identifikace klastrů v regionu. In *Mezinárodní seminář Modelování a optimalizace podnikových procesů 2005*. Plzeň: 2005. s. 206-212. ISBN 80-7043-352-3.
- [27] ing. Petra Al Azawy, projektová manažerka Technologického inovačního centra Zlín, Oddělení spolupráce s průmyslovou praxí - Klastry

SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK

CZ-NACE	Klasifikace ekonomických činností
ČR	Česká republika
ČSÚ	Český statistický úřad
EU	Evropská unie
ICT	Informační a komunikační technologie
KRV	Koeficient regionální významnosti oboru
LQ	Lokalizační koeficient
MKRV	Multikriteriální koeficient regionální významnosti oboru
MPO	Ministerstvo průmyslu a obchodu
OKEČ	Oborová klasifikace ekonomických činností
RPP	Regionální procentní podíl významnosti oboru
TIC	Technologické inovační centrum
VŠ	Vysoká škola
VŠPS	Výběrové šetření pracovních sil

SEZNAM OBRÁZKŮ

Obr. 1. Struktura klastru [5]	14
Obr. 2. Mapa klastrů v České republice [16]	16
Obr. 3. Konstrukce třídícího klíče OKEČ [14]	33
Obr. 4. Graf geografického rozptylu odběratelů chemického a gumárenského průmyslu v roce 2009 [22].....	58
Obr. 5. Graf geografického rozptylu odběratelů elektrotechnického průmyslu v roce 2009 [22]	61
Obr. 6. Graf geografického rozptylu odběratelů oborů ICT v roce 2009 [22]	61

SEZNAM TABULEK

Tab. 1. Přehled zdrojů dat pro identifikaci klastrů [8].....	29
Tab. 2. Přehled kódů OKEČ Zpracovatelského průmyslu [vlastní zpracování].....	35
Tab. 3. Ukazatele pro zaměstnanost ve zpracovatelském průmyslu Zlínského kraje za rok 2004 [vlastní zpracování].....	40
Tab. 4. Ukazatele pro zaměstnanost ve zpracovatelském průmyslu Zlínského kraje za rok 2005 [vlastní zpracování].....	41
Tab. 5. Ukazatele pro tržby ve zpracovatelském průmyslu Zlínského kraje za rok 2004 [vlastní zpracování].....	43
Tab. 6. Ukazatele pro tržby ve zpracovatelském průmyslu Zlínského kraje za rok 2005 [vlastní zpracování].....	44
Tab. 7. Ukazatele pro přidanou hodnotu ve zpracovatelském průmyslu Zlínského kraje za rok 2004 [vlastní zpracování].....	46
Tab. 8. Ukazatele pro přidanou hodnotu ve zpracovatelském průmyslu Zlínského kraje za rok 2005 [vlastní zpracování].....	47
Tab. 9. Multikriteriální koeficient regionální významnosti oborů zpracovatelského průmyslu Zlínského kraje za rok 2004 [vlastní zpracování].....	49
Tab. 10. Multikriteriální koeficient regionální významnosti oborů zpracovatelského průmyslu Zlínského kraje za rok 2005 [vlastní zpracování].....	50
Tab. 11. Vývoj ukazatelů pro odvětví Výroba pryžových a plastových výrobků ve Zlínském kraji za období 2004-2007 [vlastní zpracování]	51
Tab. 12. Vyhodnocení oborů zpracovatelského průmyslu Zlínského kraje za období 2004-5 [vlastní zpracování].....	53
Tab. 13. Pořadí významnosti oborů zpracovatelského průmyslu Zlínského kraje [vlastní zpracování].....	54
Tab. 14. Vybrané malé a střední firmy chemického průmyslu ve Zlínském kraji [vlastní zpracování].....	57
Tab. 15. Vybrané malé a střední firmy elektrotechnického průmyslu ve Zlínském kraji [vlastní zpracování].....	60

SEZNAM PŘÍLOH

Příloha P I: Zaměstnaní v České republice 1993-2008

Příloha P II: Zaměstnaní v České republice dle OKEČ 2004-2007

Příloha P III: Zaměstnaní ve Zlínském kraji 2004-6

Příloha P IV: Zaměstnaní ve Zlínském kraji 2006-2008

Příloha P V: Zaměstnaní ve Zlínském kraji dle OKEČ 2004-2006

Příloha P VI: Zaměstnaní ve Zlínském kraji dle OKEČ 2005-2007

Příloha P VII: Tržby v České republice a Zlínském kraji 2005

Příloha P VIII: Tržby v České republice a Zlínském kraji 2006

Příloha P IX: Tržby v České republice a Zlínském kraji 2007

Příloha P X: Tržby v České republice a Zlínském kraji 2008

Příloha P XI: Tržby v České republice dle OKEČ 2004-2007

Příloha P XII: Tržby ve Zlínském kraji dle OKEČ 2004-2006

Příloha P XIII: Tržby ve Zlínském kraji dle OKEČ 2006-2008

Příloha P XIV: Přidaná hodnota v České republice a Zlínském kraji 1995-2008

Příloha P XV: Přidaná hodnota v České republice dle OKEČ 2003-2007

Příloha P XVI: Přidaná hodnota ve Zlínském kraji dle OKEČ 2006-8

PŘÍLOHA P I: ZAMĚSTNANÍ V ČESKÉ REPUBLICE 1993-2008

Tab. 05.01 Zaměstnanost a nezaměstnanost v České republice podle výsledků výběrového šetření pracovních sil (VŠPS)
(údaje se vztahují k osobám ve věku 15 let a starším)

	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
Populace ve věku 15 let a více v tis. osob	8 292,7	8 354,6	8 406,4	8 447,5	8 487,0	8 523,2	8 555,3	8 586,4	8 577,4	8 599,1	8 636,9	8 673,3	8 716,0	8 773,4	8 845,0	8 943,8
Pracovní síla (= ekonomicky aktivní) celkem v tis. osob	5 093,6	5 147,9	5 170,6	5 173,5	5 184,8	5 201,5	5 218,2	5 186,1	5 146,0	5 139,1	5 132,3	5 132,5	5 174,2	5 199,4	5 196,3	5 232,3
Ekonomicky neaktivní celkem v tis. osob	3 199,1	3 206,7	3 235,8	3 274,1	3 302,2	3 321,8	3 337,1	3 400,3	3 431,4	3 460,1	3 504,6	3 540,8	3 541,8	3 574,0	3 646,7	3 711,4
Míra ekonomické aktivity celkem (%)	61,4	61,6	61,5	61,2	61,1	61,0	61,0	60,4	60,0	59,8	59,4	59,2	59,4	59,3	58,8	58,5
Míra zaměstnanosti celkem (%)	58,8	59,0	59,0	58,9	58,2	57,1	55,7	55,1	55,1	55,4	54,8	54,3	54,7	55,0	55,6	56,0
Obecná míra nezaměstnanosti celkem (%)	4,32	4,30	4,02	3,89	4,79	6,45	8,70	8,76	8,13	7,28	7,78	8,30	7,93	7,14	5,32	4,39
Míra ekonomické aktivity osob ve věku 15 - 64 let (%)	72,1	72,4	72,3	72,1	72,1	72,2	72,2	71,6	71,0	70,8	70,4	70,1	70,4	70,3	69,8	69,7
Míra zaměstnanosti osob ve věku 15 - 64 let (%)	69,0	69,2	69,4	69,3	68,7	67,5	65,9	65,2	65,2	65,6	64,9	64,2	64,8	65,3	66,1	66,6
Míra nezaměstnanosti osob ve věku 15 - 64 let (%)	4,30	4,31	4,02	3,89	4,81	6,46	8,74	8,83	8,17	7,32	7,82	8,36	7,98	7,20	5,37	4,44
Zaměstnaní podle sektorů																
Zaměstnaní celkem v tis. osob	4 873,5	4 926,8	4 962,6	4 972,0	4 936,5	4 865,7	4 764,1	4 731,6	4 727,7	4 764,9	4 733,2	4 706,6	4 764,0	4 828,1	4 922,0	5 002,5
primární sféra (%)	7,7	6,9	6,6	6,1	5,8	5,5	5,2	5,1	4,8	4,8	4,5	4,3	4,0	3,8	3,6	3,3
sekundární sféra (%)	42,9	42,2	41,8	41,5	41,1	40,9	40,1	39,5	40,0	39,6	39,4	39,2	39,5	40,0	40,2	40,5
terciární sféra (%)	49,4	51,0	51,6	52,3	53,1	53,6	54,7	55,4	55,2	55,5	56,1	56,5	56,5	56,3	56,2	56,1
nezjištěno (%)	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,1	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Zaměstnaní podle postavení v zaměstnání (tis. osob)																
Zaměstnaní celkem	4 873,5	4 926,8	4 962,6	4 972,0	4 936,5	4 865,7	4 764,1	4 731,6	4 727,7	4 764,9	4 733,2	4 706,6	4 764,0	4 828,1	4 922,0	5 002,5
Podnikatel se zaměstnancem (=zaměstnavatelé)	130,5	156,6	188,0	202,3	198,7	202,5	195,7	196,2	186,2	192,6	196,8	187,5	177,1	195,9	184,0	178,7
Podnikatel bez zaměstnanců (=pracující na vlastní účet)	308,2	338,7	374,6	377,8	388,4	437,5	464,0	486,1	499,7	540,5	581,3	573,2	551,1	550,8	582,3	596,3
Člen produkčního družstva	181,6	132,8	99,4	91,3	80,4	64,5	55,1	50,8	43,8	35,8	28,0	24,3	21,3	16,3	14,1	12,1
Podíl zaměstnaných ve vlastním podniku celkem na zaměstnaných celkem (%)	9,0	10,1	11,3	11,7	11,9	13,2	13,8	14,4	14,5	15,4	16,4	16,2	15,3	15,5	15,6	15,5
Zaměstnaní podle klasifikace zaměstnání KZAM (tis. osob)																
Zákonnodárci, vedoucí a řídící pracovníci	214,0	253,6	305,8	333,1	328,0	324,9	313,0	290,7	301,5	303,5	285,7	281,8	294,2	318,1	327,6	333,6
Vědci a odborní důvevní pracovníci	446,2	435,4	468,3	468,4	478,5	468,6	478,3	504,8	506,3	486,6	484,9	499,1	515,7	519,5	543,6	556,6
Techn., zdravot. a pedagog. prac. (vč. příbuz. oborů)	873,4	897,4	890,1	889,9	890,8	872,6	878,4	883,0	896,9	912,3	952,0	974,0	1 039,4	1 056,5	1 098,8	1 134,9
Nízká administrativní pracovníci (úředníci)	360,5	373,2	378,4	389,5	398,5	394,0	367,8	364,7	381,5	406,6	380,3	373,2	357,8	338,6	343,8	353,2
Pracovníci pracovní ve službách a obchodě	517,5	550,1	556,8	566,9	582,7	597,3	576,7	567,8	578,7	597,1	593,9	577,8	575,4	583,8	578,0	578,9
Kvalifik. dělníci v zem. a les. (vč. příbuz. oborů)	127,7	123,1	121,9	118,4	110,6	104,7	98,2	95,8	91,0	91,2	87,8	81,6	76,0	73,7	73,3	66,3
Řemeslníci a kvalifik. výrobc. zpracovatelé, opraváři	1 114,8	1 094,3	1 072,4	1 050,5	1 040,2	1 025,7	994,1	965,6	936,6	935,1	926,3	905,0	888,3	878,9	915,1	934,9
Obsluha strojů a zařízení	643,0	655,1	639,9	638,4	623,8	613,3	608,8	606,6	618,3	628,7	624,5	631,0	655,3	690,4	682,0	676,7
Pomocní a nekvalifikovaní pracovníci	495,8	468,4	469,0	456,4	428,2	415,2	392,1	393,3	372,0	366,1	360,8	348,3	344,9	350,8	344,8	348,6
Příslušníci armády	71,0	63,8	54,6	57,5	52,1	48,0	55,2	56,1	43,3	34,9	35,7	22,7	14,8	16,8	14,2	16,1
Nezjištěno	9,7	12,4	5,5	2,9	3,0	1,3	1,5	3,3	1,8	2,7	1,2	2,1	2,3	0,8	0,7	0,6

Zdroj:

http://www.czso.cz/csu/redakce.nsf/doc_1989

	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
F Stavebnictví	283,3	255,7	261,9	262,4	264,1	12 509	16 040	16 547	17 537	18 946	Construction						
G Obchod; opravy motorových vozidel a výrobků pro osobní potřebu a převážně pro domácnost	475,4	489,5	506,1	517,3	531,7	12 471	15 927	16 711	17 856	19 136	Wholesale and retail trade; repair of motor vehicles, motorcycles and personal and household goods						
Obchod, opravy a údržba motorových vozidel; maloobchodní prodej pohonných hmot	65,5	62,7	65,0	67,4	68,6	11 406	16 738	17 091	18 202	19 672	Sale, maintenance and repair of motor vehicles and motorcycles; retail sale of automotive fuel						
Velkoobchod a zprostředkování velkoobchodu (kromě motorových vozidel)	175,1	183,1	193,3	201,6	204,7	17 728	21 354	21 984	23 451	25 056	Wholesale trade and commission trade, except of motor vehicles and motorcycles						
Maloobchod, kromě motorových vozidel; opravy výrobků pro osobní potřebu a převážně pro domácnost	234,8	243,7	247,8	248,3	255,4	8 648	11 640	12 515	13 220	14 302	Retail trade, except of motor vehicles and motorcycles; repair of personal and household goods						
H Ubytování a stravování	115,9	121,7	125,7	123,5	123,1	7 048	9 855	10 067	10 845	11 354	Hotels and restaurants						
I Doprava, skladování a spoje	312,1	308,9	301,9	303,7	305,9	14 143	18 482	19 362	20 444	21 724	Transport, storage and communications						
Pozemní a potrubní doprava	195,4	194,3	186,4	184,0	185,8	13 171	16 520	16 802	17 808	18 889	Land transport; transport via pipelines						
Vodní doprava	1,6	0,6	0,6	0,7	0,6	11 551	14 646	15 614	16 043	16 037	Water transport						
Letecká a kosmická doprava	4,7	5,6	6,2	6,2	5,6	22 485	42 677	45 946	49 117	58 449	Air transport						
Vedlejší a pomocné činnosti v dopravě; činnosti cestovních kanceláří a agentur	38,5	42,7	44,0	47,7	51,5	14 496	19 612	20 707	21 908	23 867	Supporting and auxiliary transport activities; activities of travel agencies						
Společnost	70,9	65,7	64,7	65,1	63,4	16 146	21 531	23 038	24 148	25 088	Post and telecommunications						
J Finanční zprostředkování	72,1	67,0	65,3	66,2	69,2	25 383	34 857	36 824	39 199	41 055	Financial intermediation						
Finanční zprostředkování kromě pojistovnictví a penzijního financování	52,8	45,8	45,3	45,5	48,5	26 024	37 349	39 586	42 302	45 341	Financial intermediation, except insurance and pension funding						
Pojistovnictví a penzijní financování	16,7	15,5	14,9	14,8	14,9	23 518	30 653	32 319	34 691	37 535	Insurance and pension funding, except compulsory social security						
Pomocné činnosti související s finančním zprostředkováním	2,6	5,7	5,1	5,9	5,8	24 340	26 216	27 309	28 693	31 061	Activities auxiliary to financial intermediation						
K Činnosti v oblasti nemovitostí, pronájem; podnikatelské činnosti	297,0	323,4	344,4	366,8	391,0	14 057	18 379	19 352	20 327	21 973	Real estate, renting and business activities						
Činnosti v oblasti nemovitostí	46,7	41,6	47,0	49,4	50,5	11 355	15 292	15 761	16 790	18 228	Real estate activities						
Pronájem strojů a přístrojů bez obsluhy, pronájem výrobků pro osobní potřebu a převážně pro domácnost	4,9	4,3	5,0	5,7	5,3	12 918	20 507	22 242	24 317	23 285	Renting of machinery and equipment without operator and of personal and household goods						
Činnosti v oblasti výpočetní techniky	28,8	36,3	39,6	44,0	49,7	23 146	32 039	34 534	36 789	39 481	Computer and related activities						
Výzkum a vývoj	20,1	17,6	18,2	17,8	18,2	14 521	19 851	21 170	22 764	24 612	Research and development						
Ostatní podnikatelské činnosti	195,5	223,6	234,6	249,9	267,3	13 297	16 576	17 306	17 861	19 222	Other business activities						
L Veřejná správa a obrana; povinné sociální zabezpečení	288,9	295,3	293,5	297,6	296,7	15 059	20 527	21 882	22 965	24 645	Public administration and defence; compulsory social security						
M Vzdělávání	290,4	290,1	292,5	283,5	295,1	11 220	15 969	17 081	18 116	19 340	Education						
N Zdravotnictví a sociální péče; veterinární činnosti	245,1	257,7	268,6	267,9	269,1	11 422	16 163	16 670	17 984	18 944	Health and social work						
O Ostatní veřejné, sociální a osobní služby	123,3	130,7	131,9	131,6	133,7	10 926	14 232	14 986	16 072	17 050	Other community, social and personal service activities						
Ostrahování odpadních vod a odpadů, čištění města, sanace a podobné činnosti	28,4	30,0	30,1	30,6	31,0	11 816	14 889	15 622	16 963	18 233	Waste and refuse disposal, sanitation and similar activities						
Činnosti odborných, profesních a podobných organizací j. n.	18,7	25,3	24,2	26,2	27,9	11 177	13 057	14 173	14 865	15 934	Activities of membership organizations n.e.c.						
Rekreace, kultura a sportovní činnosti	61,8	62,6	63,2	62,1	61,9	11 354	15 400	16 235	17 309	18 307	Recreational, cultural and sporting activities						
Ostatní činnosti	14,4	12,8	14,4	12,7	12,9	7 016	9 520	9 532	10 360	10 613	Other service activities						

¹⁾ předběžné údaje

²⁾ Preliminary data

Zdroj:

<http://www.czso.cz/csu/2009edicniplan.nsf/kapitola/0001-09-2009-1000>

PŘÍLOHA P III: ZAMĚSTNANÍ VE ZLÍNSKÉM KRAJI 2004-6

TRH PRÁCE

LABOUR MARKET

5-1. Ekonomická aktivita obyvatel (VŠPS)

Economic activity of the population (LFSS)

v tis. osob

Thousand persons

	2004	2005	2006	
Obyvatelstvo celkem	591,1	590,3	590,0	Population, total
v tom:				
ekonomicky aktivní populace 15 a více let (pracovní síla)	288,8	290,0	294,7	Population economically active, aged 15+ (labour force)
v tom: zaměstnaní v NH (ILO) ¹⁾	267,3	262,6	273,9	Employed in national economy (ILO) ¹⁾
nezaměstnaní	21,4	27,4	20,8	Unemployed
ekonomicky neaktivní	302,3	300,3	295,3	Economically inactive
v tom: důchodci	129,6	132,2	128,2	Retired
studenti	52,1	54,2	54,4	Students
děti do 14 let	89,6	87,2	85,5	Children up to 14
ostatní	31,0	26,8	27,2	Others
z toho ženy	303,1	302,8	302,6	Females
v tom:				
ekonomicky aktivní populace 15 a více let (pracovní síla)	125,2	125,7	129,4	Population economically active, aged 15+ (labour force)
v tom: zaměstnaní v NH (ILO) ¹⁾	114,8	112,0	117,5	Employed in national economy (ILO) ¹⁾
nezaměstnaní	10,4	13,8	12,0	Unemployed
ekonomicky neaktivní	177,9	177,1	173,1	Economically inactive
v tom: důchodci	80,8	83,3	81,0	Retired
studenti	27,6	28,2	28,1	Students
děti do 14 let	43,7	42,4	41,6	Children up to 14
ostatní	25,8	23,1	22,4	Others

¹⁾ s jediným nebo hlavním zaměstnáním,
vč. ozbrojených sil

¹⁾ With the only or main job,
incl. the armed forces

Zdroj:

<http://www.zlin.czso.cz/xz/edicnplan.nsf/kapitola/13-7201-07-05>

PŘÍLOHA P IV: ZAMĚSTNANÍ VE ZLÍNSKÉM KRAJI 2006-2008

Statistická ročenka Zlínského kraje - 2009
TRH PRÁCE

LABOUR MARKET

6-1. Ekonomická aktivita obyvatel (VŠPS)

Economic activity of the population (LFSS)

v tis. osob

Thousand persons

	2006	2007	2008	
Obyvatelstvo celkem	590,0	590,6	591,6	Population, total
v tom:				
ekonomicky aktivní populace 15 a více let (pracovní síla)	294,7	299,0	294,7	Population economically active, aged 15+ (labour force)
v tom: zaměstnaní v NH (ILO) ¹⁾	273,9	282,5	283,4	Employed in national economy (ILO) ¹⁾
nezaměstnaní	20,8	16,5	11,3	Unemployed
ekonomicky neaktivní	295,3	291,6	296,9	Economically inactive
v tom: důchodci	128,2	127,3	128,4	Retired
studenti	54,4	55,1	57,6	Students
děti do 14 let	85,5	83,6	82,7	Children up to 14
ostatní	27,2	25,6	28,2	Others
z toho ženy	302,6	302,9	302,9	Females
v tom:				
ekonomicky aktivní populace 15 a více let (pracovní síla)	129,4	131,5	127,8	Population economically active, aged 15+ (labour force)
v tom: zaměstnaní v NH (ILO) ¹⁾	117,5	122,7	122,6	Employed in national economy (ILO) ¹⁾
nezaměstnaní	12,0	8,7	5,2	Unemployed
ekonomicky neaktivní	173,1	171,4	175,2	Economically inactive
v tom: důchodci	81,0	80,2	81,0	Retired
studenti	28,1	29,5	30,4	Students
děti do 14 let	41,6	40,7	40,1	Children up to 14
ostatní	22,4	21,0	23,7	Others

¹⁾ s jediným nebo hlavním zaměstnáním,
vč. ozbrojených sil

¹⁾ With the only or main job,
incl. the armed forces

Zdroj:

<http://www.zlin.czso.cz/xz/edicniplan.nsf/kapitola/721011-09--06>

PŘÍLOHA P V: ZAMĚSTNANÍ VE ZLÍNSKÉM KRAJI DLE OKEČ

2004-2006

TRH PRÁCE

LABOUR MARKET

5-12. Průměrný evidenční počet zaměstnanců podle odvětví OKEČ^{*)}

Average registered number of employees: by CZ-NACE^{*)}

v tis. fyzických osob

Thousand actual persons

	2004	2005	2006 ¹⁾	
Celkem	210,5	211,4	211,1	Total
v tom:				
A Zemědělství, myslivost, lesnictví	7,0	7,2	6,5	Agriculture, hunting, forestry
B Rybolov a chov ryb	0,0	-	0,0	Fishing
C-E Průmysl celkem	92,3	89,3	89,5	Industry, total
C Těžba nerostných surovin	0,2	0,2	0,2	Mining and quarrying
CA Těžba energetických surovin	-	-	-	Mining and quarrying of energy producing materials
CB Těžba ostatních nerostných surovin	0,2	0,2	0,2	Mining and quarrying except energy producing materials
D Zpracovatelský průmysl	89,1	86,4	86,6	Manufacturing
DA Výroba potravinářských výrobků a nápojů, tabákových výrobků	8,2	8,7	8,8	Manufacture of food products; beverages and tobacco
DB Výroba textilií, textilních a oděvních výrobků	3,4	3,5	2,8	Manufacture of textiles and textile products
DC Výroba usní a výrobků z usní	3,5	2,9	2,8	Manufacture of leather and leather products
DD Zpracování dřeva, výroba dřevařských výrobků kromě nábytku	3,4	3,2	3,0	Manufacture of wood and products of wood, except furniture
DE Výroba vlákniny, papíru a výrobků z papíru; vydavatelství a tisk	2,0	2,3	2,0	Manufacture of pulp, paper and paper products; publishing and printing
DF Výroba koku, jaderných paliv, rafinérské zpracování ropy	-	-	i. d.	Manufacture of coke, refined petroleum products and nuclear fuels
DG Výroba chemických látek, přípravků, léků a chemických vláken	4,9	5,0	3,5	Manufacture of chemicals, chemical products and man-made fibres
DH Výroba pryžových a plastových výrobků	12,5	12,7	15,6	Manufacture of rubber, plastic and other non-metallic mineral products
DI Výroba ostatních nekovových minerálních výrobků	2,8	2,3	2,1	Manufacture of other non-metallic mineral products
DJ Výroba základních kovů, hutních a kovodělných výrobků	12,4	13,5	13,9	Manufacture of basic metals and fabricated metal products
DK Výroba a opravy strojů a zařízení j. n.	10,5	10,3	10,5	Manufacture of machinery and equipment n.e.c.
DL Výroba elektrických a optických přístrojů a zařízení	15,2	13,3	12,3	Manufacture of electrical and optical equipment
DM Výroba dopravních prostředků a zařízení	3,8	3,2	3,6	Manufacture of transport equipment
DN Zpracovatelský průmysl j. n.	6,5	5,6	5,7	Manufacturing n.e.c.
E Výroba a rozvod elektřiny, plynu a vody	3,0	2,8	2,7	Electricity, gas and water supply
F Stavebnictví	14,4	14,9	16,7	Construction
G Obchod; opravy motorových vozidel a výrobků pro osobní potřebu a převážně pro domácnost	25,8	27,1	26,0	Wholesale and retail trade, repair of motor vehicles, motorcycles and personal and household goods
H Ubytování a stravování	5,1	6,2	5,3	Hotels and restaurants
I Doprava, skladování a spoje	10,2	9,7	9,0	Transport, storage and communications
J Finanční zprostředkování	1,5	1,4	1,4	Financial intermediation
K Činnosti v oblasti nemovitostí a pronájmu; podnikatelské činnosti	11,7	11,9	12,8	Real estate, renting and business activities
L Veřejná správa a obrana; povinné sociální zabezpečení	8,3	8,4	8,7	Public administration and defence; compulsory social security
M Vzdělávání	15,9	15,9	15,9	Education
N Zdravotnictví a sociální péče; veterinární činnosti	12,4	13,6	13,1	Health and social work
O Ostatní veřejné, sociální a osobní služby	5,9	5,7	6,1	Other community, social and personal service activities

*) pracovištní metoda (včetně podnikatelských subjektů do 20 zaměstnanců)

¹⁾ předběžné údaje

^{*)} Workplace method (incl. enterprises with less than 20 employees)

¹⁾ Preliminary

Zdroj:

<http://www.zlin.czso.cz/xz/edicniplan.nsf/kapitola/13-7201-08-05>

PŘÍLOHA P VI: ZAMĚSTNANÍ VE ZLÍNSKÉM KRAJI DLE OKEČ

2005-2007

Statistická ročenka Zlínského kraje - 2009
TRH PRÁCE

LABOUR MARKET

6-10. Průměrný evidenční počet zaměstnanců podle odvětví OKEČ^{*)}

Average registered number of employees: by CZ-NACE ^{*)}

v tis. fyzických osob

Thousand persons (headcount)

	2005	2006	2007 ¹⁾	
Celkem	211,4	211,1	213,9	Total
v tom:				
A Zemědělství, myslivost, lesnictví	7,2	6,5	6,0	Agriculture, hunting, forestry
B Rybolov a chov ryb	-	i.d.	-	Fishing
C-E Průmysl celkem	89,3	89,5	92,0	Industry, total
C Těžba nerostných surovin	0,2	0,2	0,2	Mining and quarrying
CA Těžba energetických surovin	-	-	-	Mining and quarrying of energy producing materials
CB Těžba ostatních nerostných surovin	0,2	0,2	0,2	Mining and quarrying except energy producing materials
D Zpracovatelský průmysl	86,4	86,6	89,2	Manufacturing
DA Výroba potravinářských výrobků a nápojů, tabákových výrobků	8,7	8,8	8,4	Manufacture of food products; beverages and tobacco
DB Výroba textilií, textilních a oděvních výrobků	3,5	2,8	2,5	Manufacture of textiles and textile products
DC Výroba usní a výrobků z usní	2,9	2,8	2,9	Manufacture of leather and leather products
DD Zpracování dřeva, výroba dřevařských výrobků kromě nábytku	3,2	3,0	3,2	Manufacture of wood and products of wood, except furniture
DE Výroba vlákniny, papíru a výrobků z papíru; vydavatelství a tisk	2,3	2,0	2,0	Manufacture of pulp, paper and paper products; publishing and printing
DF Výroba koksu, jaderných paliv, rafinérské zpracování ropy	-	i.d.	i.d.	Manufacture of coke, refined petroleum products and nuclear fuels
DG Výroba chemických látek, přípravků, léčiv a chemických vláken	5,0	3,5	3,6	Manufacture of chemicals, chemical products and man-made fibres
DH Výroba pryžových a plastových výrobků	12,7	15,6	15,7	Manufacture of rubber and plastic products
DI Výroba ostatních nekovových minerálních výrobků	2,3	2,1	2,1	Manufacture of other non-metallic mineral products
DJ Výroba základních kovů, hutních a kovodělných výrobků	13,5	13,9	14,9	Manufacture of basic metals and fabricated metal products
DK Výroba a opravy strojů a zařízení j. n.	10,3	10,5	11,2	Manufacture of machinery and equipment n.e.c.
DL Výroba elektrických a optických přístrojů a zařízení	13,3	12,3	12,5	Manufacture of electrical and optical equipment
DM Výroba dopravních prostředků a zařízení	3,2	3,6	4,4	Manufacture of transport equipment
DN Zpracovatelský průmysl j. n.	5,6	5,7	5,7	Manufacturing n.e.c.
E Výroba a rozvod elektřiny, plynu a vody	2,8	2,7	2,6	Electricity, gas and water supply
F Stavebnictví	14,9	16,7	15,4	Construction
G Obchod; opravy motorových vozidel a výrobků pro osobní potřebu a převážně pro domácnost	27,1	26,0	27,9	Wholesale and retail trade, repair of motor vehicles, motorcycles and personal and household goods
H Úbytování a stravování	6,2	5,3	5,2	Hotels and restaurants
I Doprava, skladování a spoje	9,7	9,0	8,8	Transport, storage and communications
J Finanční zprostředkování	1,4	1,4	1,4	Financial intermediation
K Činnosti v oblasti nemovitostí a pronájmu; podnikatelské činnosti	11,9	12,8	12,6	Real estate, renting and business activities
L Veřejná správa a obrana; povinné sociální zabezpečení	8,4	8,7	8,7	Public administration and defence; compulsory social security
M Vzdělávání	15,9	15,9	16,2	Education
N Zdravotnictví a sociální péče; veterinární činnosti	13,6	13,1	13,7	Health and social work
O Ostatní veřejné, sociální a osobní služby	5,7	6,1	6,0	Other community, social and personal service activities

*) pracovištní metoda (včetně podnikatelských subjektů do 20 zaměstnanců)

¹⁾ předběžné údaje

^{*)} Workplace method (incl. enterprises with less than 20 employees)

¹⁾ Preliminary

Zdroj:

<http://www.zlin.cz/so.cz/xz/edicniplan.nsf/kapitola/721011-09--06>

PŘÍLOHA P VII: TRŽBY V ČESKÉ REPUBLICE A ZLÍNSKÉM KRAJI 2005

**Tab. L.4 Tržby za prodej vlastních výrobků a služeb v průmyslových podnicích
se 100 a více zaměstnanci v členění podle OKEČ v roce 2005**
(členění podle sídla kraje podniku)

	Počet podnik. subjektů	Tržby za prodej vlastních výrobků a služeb					
		celkem			z toho: za prodej vlastních výrobků a služeb průmyslové povahy		
		skutečnost v tis. Kč		index 2005/2004 ¹⁾	skutečnost v tis. Kč		index 2005/2004 ¹⁾
		ve sledovaném období	ve st. období předch. r.		ve sledovaném období	ve st. období předch. r.	
Česká republika	2 413	2 278 646 269	2 206 434 154	.	2 221 319 887	2 050 764 679	.
v tom:							
Hl.m.Praha	225	258 552 442	269 645 583	.	253 490 864	230 894 207	.
Středočeský	230	425 886 403	367 117 205	.	423 643 504	364 852 438	.
Jihočeský	162	112 081 554	101 480 610	.	90 959 073	95 990 830	.
Plzeňský	176	135 779 482	127 738 788	.	130 286 828	119 780 737	.
Karlovarský	93	37 537 176	36 104 206	.	35 979 583	35 045 257	.
Ústecký	167	216 759 116	215 808 533	.	212 115 896	193 664 155	.
Liberecký	121	101 354 522	88 871 069	.	100 593 370	88 241 688	.
Královéhradecký	164	90 733 537	98 912 892	.	89 017 288	83 582 700	.
Pardubický	140	141 301 287	144 046 810	.	139 117 063	142 606 391	.
Vysočina	142	93 445 753	89 082 690	.	92 131 570	87 936 666	.
Jihomoravský	261	143 218 742	154 893 122	.	141 070 907	126 189 604	.
Olomoucký	161	88 819 101	91 401 435	.	87 437 173	89 611 588	.
Zlínský	170	113 472 398	103 464 382	.	111 913 370	101 997 527	.
Moravskoslezský	202	319 704 756	317 866 829	.	313 563 398	290 370 891	.

1) Od roku 2005 došlo k metodickým změnám ve vykaznictví. Data proti roku 2004 nejsou srovnatelná.

Zdroj:
<http://www.czso.cz/xz/edicniplan.nsf/p/13-7202-05>

PŘÍLOHA PVIII: TRŽBY V ČESKÉ REPUBLICE A ZLÍNSKÉM KRAJI 2006

**Tab. L.4 Tržby za prodej vlastních výrobků a služeb v průmyslových podnicích
se 100 a více zaměstnanci v členění podle OKEČ v roce 2006**
(členění podle kraje sídla podniku)

	Počet podnik. subjektů	Tržby za prodej vlastních výrobků a služeb						
		celkem			z toho za prodej vlastních výrobků a služeb průmyslové povahy			
		skutečnost v tis. Kč			index 2006/2005	skutečnost v tis. Kč		index 2006/2005
		ve sledovaném období	ve st. období předch. r.	ve sledovaném období		ve st. období předch. r.		
Česká republika	2 460	2 535 384 151	2 278 173 143	111,3	2 484 193 981	2 219 809 317	111,9	
v tom:								
Hl.m.Praha	225	292 940 413	257 887 600	113,6	287 005 773	252 637 787	113,6	
Středočeský	237	464 799 307	426 750 074	108,9	462 151 024	424 120 865	109,0	
Jihočeský	164	111 154 431	112 201 926	99,1	97 068 475	91 061 935	106,6	
Plzeňský	177	164 863 851	135 616 696	121,6	161 404 642	130 097 467	124,1	
Karlovarský	92	39 428 911	37 504 028	105,1	37 879 976	35 957 618	105,3	
Ústecký	171	233 320 657	216 500 822	107,8	228 948 132	211 839 860	108,1	
Liberecký	121	114 856 126	101 264 193	113,4	113 977 332	100 486 553	113,4	
Královéhradecký	167	92 637 317	90 764 378	102,1	90 281 210	89 042 135	101,4	
Pardubický	135	166 627 901	141 504 843	117,8	164 206 363	139 123 270	118,0	
Vysočina	148	113 426 191	93 413 804	121,4	112 421 543	92 040 574	122,1	
Jihomoravský	273	156 387 686	143 108 754	109,3	153 806 488	140 903 167	109,2	
Olomoucký	162	102 190 221	88 662 826	115,3	100 397 503	87 263 601	115,1	
Zlínský	180	128 414 839	113 372 112	113,3	126 696 461	111 776 824	113,3	
Moravskoslezský	208	354 336 300	319 621 087	110,9	347 949 059	313 457 661	111,0	

Zdroj:
<http://www.czso.cz/xz/ediciplan.nsf/p/13-7202-06>

PŘÍLOHA P IX: TRŽBY V ČESKÉ REPUBLICE A ZLÍNSKÉM KRAJI

2007

**Tab. L.2 Vybrané ukazatele v průmyslových podnicích se 100 a více zaměstnanci
v krajích České republiky v roce 2007**
(členění podle kraje sídla podniku)

	Průměrný počet podnik. subjektů	Průměrný evidenční počet zaměstnanců	Průměrná hrubá měsíční mzda v Kč	Tržby za prodej vlastních výrobků a služeb			
				celkem v tis. Kč		z toho: za prodej vlastních výrobků a služeb průmyslové povahy v tis. Kč	
				ve sledovaném období (přepočtené počty)	ve sledovaném období	index 2007/2006	ve sledovaném období
Česká republika	2 496	896 268	21 887	2 820 364 106	110,6	2 754 526 968	110,3
v tom:							
Hl.m.Praha	229	79 380	28 369	324 387 582	110,3	314 868 871	109,3
Středočeský	240	100 792	24 872	511 203 701	109,3	508 817 346	109,5
Jihočeský	167	49 984	20 369	125 117 103	112,5	110 402 240	113,7
Plzeňský	172	58 349	21 778	185 025 053	112,0	177 533 479	109,8
Karlovarský	89	25 682	19 174	40 377 330	102,3	38 881 235	102,5
Ústecký	170	64 486	22 021	262 062 575	110,0	258 672 816	110,7
Liberecký	123	52 689	20 924	123 885 509	107,6	123 067 987	107,7
Královéhradecký	164	48 720	19 208	97 886 582	105,3	96 759 162	106,9
Pardubický	144	48 727	19 407	190 125 367	113,9	187 896 920	114,3
Vysočina	148	54 413	20 616	126 265 187	111,2	125 540 625	111,6
Jihomoravský	275	82 531	19 938	200 100 464	125,8	195 629 590	125,1
Olomoucký	166	54 467	19 140	116 554 422	113,9	114 998 235	114,4
Zlínský	186	52 894	19 948	145 167 396	113,0	143 511 059	113,3
Moravskoslezský	224	123 153	22 799	372 205 835	104,7	357 947 403	102,6

Zdroj:
<http://www.czso.cz/xz/edicniplan.nsf/p/13-7202-07>

PŘÍLOHA P X: TRŽBY V ČESKÉ REPUBLICE A ZLÍNSKÉM KRAJI

2008

Tab. L.2 Základní ukazatele v průmyslových podnicích se 100 a více zaměstnanci podle krajů
v roce 2008^{*)} (členění podle kraje sídla podniku)

	Průměrný počet podniků ve sledovaném období	Průměrný počet podniků ve stejném období předchozího roku	Průměrný evidenční počet zaměstnanců (přečtené osoby)		Průměrná měsíční mzda (v Kč)		Tržby za prodej vlastních výrobků a služeb průmyslové povahy (v tis. Kč)	
			skutečnost ve sledovaném období	index 2008/2007	skutečnost ve sledovaném období	index 2008/2007	skutečnost ve sledovaném období	index 2008/2007
Česká republika	2 581	2 509	916 057	100,7	23 711	108,5	2 792 206 895	100,1
v tom:								
Hl.m.Praha	247	231	82 186	101,7	31 252	110,5	330 322 428	106,4
Středočeský	237	242	103 287	101,1	26 420	106,3	470 063 456	92,2
Jihočeský	170	167	53 213	102,7	22 148	107,1	123 364 235	107,1
Plzeňský	174	172	60 062	101,9	23 328	107,4	182 482 401	103,1
Karlovarský	93	89	25 698	98,7	21 028	109,8	39 439 143	102,2
Ústecký	183	170	67 130	103,3	23 414	106,4	312 958 198	109,4
Liberecký	122	123	50 604	94,9	22 626	108,1	114 102 997	92,6
Královéhradecký	163	164	47 850	97,6	20 855	108,7	89 646 363	93,5
Pardubický	150	146	51 338	103,3	21 056	108,9	181 700 170	95,1
Vysočina	151	148	54 578	99,5	22 394	108,9	117 600 741	93,7
Jihomoravský	286	277	82 011	96,7	21 914	110,1	191 283 965	97,1
Olomoucký	167	167	54 584	99,0	20 630	107,6	114 577 359	98,9
Zlínský	200	187	55 143	103,2	21 511	108,1	142 783 100	99,2
Moravskoslezský	237	225	128 371	103,0	24 742	108,9	381 882 339	106,1

^{*)} předběžné údaje

Zdroj:
<http://www.czso.cz/xz/edicniplan.nsf/p/13-7202-08>

PŘÍLOHA P XI: TRŽBY V ČESKÉ REPUBLICE DLE OKEČ 2004-2007

Tabulka č. 35

Table No.35

Tržby za prodej vlastních výrobků a služeb Revenues from own goods and services

Odvětví	2004	2005	2006	2007	Index 2007/2004	Struktura		CZ-NACE
						2007		
						2004	2007	
Průmysl celkem	2 900 501	3 116 313	3 696 957	4 022 904	138,70	100,00	100,00	Industry, total
v tom:								<i>in which:</i>
C Dobývání nerostných surovin	66 242	70 550	76 899	80 547	121,59	2,28	2,00	Mining and quarrying
CA Dobývání energetických surovin	52 629	56 200	61 613	65 207	123,90	1,81	1,62	Mining and quarrying of energy producing materials
CB Dobývání ostat. nerostných surovin	13 613	14 350	15 286	15 340	112,69	0,47	0,38	Mining and quarrying except energy producing
D Zpracovatelský průmysl	2 514 567	2 673 265	3 059 969	3 344 066	132,99	86,69	83,13	Manufacturing
DA Průmysl potravinářský a tabákový	290 821	283 937	281 441	305 424	105,02	10,03	7,59	Manufacture of food products; beverages and tobacco
DB Textilní a oděvní průmysl	71 463	65 809	65 955	66 049	92,42	2,46	1,64	Manufacture of textiles and textile products
DC Kožedělný průmysl	6 294	5 267	5 667	5 383	85,52	0,22	0,13	Manufacture of leather and leather products
DD Dřevozpracující průmysl	71 872	76 091	84 628	92 992	129,38	2,48	2,31	Manufacture of wood and wood products
DE Papírenský a polygrafický průmysl, vydavatelská činnost	112 106	115 409	121 436	132 143	117,87	3,87	3,28	Manufacture of pulp, paper and paper products; publishing and printing
DF Koksování, rafinérské zpracování ropy	62 367	82 535	127 013	96 389	154,55	2,15	2,40	Manufacture of coke, refined petroleum products
DG Chemický a farmaceutický průmysl	141 351	144 113	161 721	162 010	114,62	4,87	4,03	Manufacture of chemicals, chemical products
DH Gumárenský a plastikařský průmysl	150 258	168 156	204 885	228 008	151,74	5,18	5,67	Manufacture of rubber and plastic products
DI Průmysl skla, keramiky, stavebních hmot	128 965	132 465	142 096	150 301	116,54	4,45	3,74	Manufacture of other non-metallic mineral products
DJ Výroba kovů a kovodělných výrobků	413 882	428 037	468 651	509 318	123,06	14,27	12,66	Manufact. of basic metals and fabricated metal prod.
DK Výroba strojů a zařízení	204 022	234 795	280 120	331 804	162,63	7,03	8,25	Manufacture of machinery and equipment
DL Výroba elektrických a optických přístrojů	386 989	379 366	460 979	523 994	135,40	13,34	13,03	Manufacture of electrical and optical equipment
DM Výroba dopravních prostředků	381 791	460 197	548 685	623 522	163,31	13,16	15,50	Manufacture of transport equipment
DN Zpracovatelský průmysl jinde neuvedený	92 385	97 089	106 672	116 728	126,35	3,19	2,90	Manufacturing n.e.c.
E Výroba a rozvod elektřiny, plynu a vody	319 693	372 498	560 089	598 292	187,15	11,02	14,87	Electricity, gas and water supply

Poznámka:

Zahrnuje i fyzické osoby podnikající na základě živnostenského zákona a zvláštních předpisů

Notes:

Also including natural persons in business under the Trade Licensing Act and special regulations

Zdroj:

<http://www.czso.cz/csu/2009edicniplan.nsf/fp/8006-09>

PŘÍLOHA P XII: TRŽBY VE ZLÍNSKÉM KRAJI DLE OKEČ 2004-2006

PRŮMYSL

INDUSTRY

8-2. Tržby za prodej vlastních výrobků a služeb průmyslové povahy podle odvětví OKEČ¹⁾

Sales of own goods and services incidental to industry: by CZ-NACE¹⁾

v mil. Kč, běžné ceny

CZK million, current prices

Odvětví	2004	2005	2006	CZ-NACE
Průmysl celkem	101 998	111 777	126 705	Industry, total
v tom:				
C Těžba nerostných surovin	i.d.	i.d.	i.d.	Mining and quarrying
CA Těžba energetických surovin	-	-	-	Mining and quarrying of energy producing materials
CB Těžba ostatních nerostných surovin	i.d.	i.d.	i.d.	Mining and quarrying except of energy producing materials
D Zpracovatelský průmysl	98 607	108 156	123 215	Manufacturing
DA výroba potravinářských výrobků a nápojů, tabákových výrobků	8 651	8 504	9 405	Manufacture of food products, beverages and tobacco
DB výroba textilií, textilních a oděvních výrobků	478	i.d.	i.d.	Manufacture of textiles and textile products
DC výroba usní a výrobků z usní	1 231	1 274	1 418	Manufacture of leather and leather products
DD zpracování dřeva, výroba dřevařských výrobků kromě nábytku	1 779	2 139	1 797	Manufacture of wood and wood products
DE výroba vlákniny, papíru a výrobků z papíru; vydavatelství a tisk	622	617	783	Manufacture of pulp, paper and paper products, publishing and printing
DF výroba koksů, jaderných paliv, rafinérské zpracování ropy	-	-	-	Manufacture of coke, refined petroleum products and nuclear fuel
DG výroba chemických látek, přípravků, léčiv a chemických vláken	9 896	10 421	12 858	Manufacture of chemicals, chemical products and man-made fibres
DH výroba pryžových a plastových výrobků	43 047	45 195	57 307	Manufacture of rubber and plastic products
DI výroba ostatních nekovových minerálních výrobků	2 743	3 148	2 951	Manufacture of other non-metallic mineral products
DJ výroba základních kovů, hutních a kovodělných výrobků	7 844	9 488	11 035	Manufacture of basic metals and fabricated metal products
DK výroba a opravy strojů a zařízení jinde neuvedených	5 590	6 809	7 796	Manufacture of machinery and equipment n.e.c.
DL výroba elektrických optických přístrojů a zařízení	7 473	7 656	10 710	Manufacture of electrical and optical equipment
DM výroba dopravních prostředků a zařízení	6 020	9 385	3 235	Manufacture of transport equipment
DN zpracovatelský průmysl jinde neuvedený	3 232	3 115	3 546	Manufacturing n.e.c.
E Výroba a rozvod elektřiny, plynu a vody	3 199	3 179	3 027	Electricity, gas and water supply

¹⁾ podniky se 100 a více zaměstnanci se sídlem v kraji

¹⁾ Enterprises with 100 employees or more with head office in the region

Zdroj:

<http://www.zlin.czso.cz/xz/edicniplan.nsf/kapitola/13-7201-07-08>

PŘÍLOHA P XIII: TRŽBY VE ZLÍNSKÉM KRAJI DLE OKEČ 2006-2008

Statistická ročenka Zlínského kraje - 2009
PRŮMYSL

INDUSTRY

9-2. Tržby za prodej vlastních výrobků a služeb průmyslové povahy podle odvětví OKEČ¹⁾
Sales of own goods and services incidental to industry: by CZ-NACE²⁾

v mil. Kč, běžné ceny

CZK million, current prices

Odvětví	2006	2007	2008	CZ-NACE
Průmysl celkem	126 705	143 979	142 913	Industry, total
v tom:				
C Těžba nerostných surovin	i.d.	i.d.	i.d.	Mining and quarrying
CA Těžba energetických surovin	-	-	-	Mining and quarrying of energy producing materials
CB Těžba ostatních nerostných surovin	i.d.	i.d.	i.d.	Mining and quarrying except of energy producing materials
D Zpracovatelský průmysl	123 215	140 215	139 248	Manufacturing
DA výroba potravinářských výrobků a nápojů, tabákových výrobků	9 405	9 617	10 127	Manufacture of food products, beverages and tobacco
DB výroba textilií, textilních a oděvních výrobků	i.d.	i.d.	i.d.	Manufacture of textiles and textile products
DC výroba usní a výrobků z usní	1 418	1 395	1 409	Manufacture of leather and leather products
DD zpracování dřeva, výroba dřevařských výrobků kromě nábytku	1 797	1 783	742	Manufacture of wood and wood products
DE výroba vlákniny, papíru a výrobků z papíru; vydavatelství a tisk	783	i.d.	1 024	Manufacture of pulp, paper and paper products, publishing and printing
DF výroba koksu, jaderných paliv, rafinérské zpracování ropy	-	-	-	Manufacture of coke, refined petroleum products and nuclear fuel
DG výroba chemických látek, přípravků, léčiv a chemických vláken	12 858	13 608	13 705	Manufacture of chemicals, chemical products and man-made fibres
DH výroba pryžových a plastových výrobků	57 307	63 574	54 861	Manufacture of rubber and plastic products
DI výroba ostatních nekovových minerálních výrobků	2 951	2 932	2 689	Manufacture of other non-metallic mineral products
DJ výroba základních kovů, hutních a kovodělných výrobků	11 035	13 800	16 927	Manufacture of basic metals and fabricated metal products
DK výroba a opravy strojů a zařízení jinde neuvedených	7 796	9 828	9 589	Manufacture of machinery and equipment n.e.c.
DL výroba elektrických optických přístrojů a zařízení	10 710	13 315	17 344	Manufacture of electrical and optical equipment
DM výroba dopravních prostředků a zařízení	3 235	5 151	5 972	Manufacture of transport equipment
DN zpracovatelský průmysl jinde neuvedený	3 546	4 032	4 630	Manufacturing n.e.c.
E Výroba a rozvod elektřiny, plynu a vody	3 027	3 266	3 049	Electricity, gas and water supply

¹⁾ podniky se 100 a více zaměstnanci se sídlem v kraji

²⁾ Enterprises with 100 employees or more with head office in the region

Zdroj:

<http://www.zlin.czso.cz/xz/edicniplan.nsf/kapitola/721011-09--09>

PŘÍLOHA P XIV: PŘIDANÁ HODNOTA V ČESKÉ REPUBLICĚ A ZLÍNSKÉM KRAJI 1995-2008

Tabulka 1:
Table 1:

Území Region	HRUBÁ PŘIDANÁ HODNOTA GROSS VALUE ADDED													
	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
Česká republika celkem	1 326 226	1 516 696	1 641 554	1 812 831	1 879 669	1 983 446	2 132 368	2 240 082	2 343 055	2 529 678	2 675 260	2 907 660	3 178 011	3 321 373
Česká republika bez Prahy	1 060 661	1 215 745	1 300 016	1 414 105	1 454 639	1 527 233	1 630 059	1 706 893	1 782 847	1 934 720	2 033 109	2 203 052	2 386 207	2 480 364
Regions - NUTS2														
Praha	265 565	302 951	341 538	398 726	425 030	456 213	502 309	533 089	560 208	594 958	642 151	704 608	791 804	841 009
Střední Čechy	122 738	140 273	153 695	176 215	189 562	202 251	217 819	235 750	245 156	268 095	276 798	312 157	343 186	356 080
Jihozápad	144 392	167 870	179 331	195 087	200 549	211 069	225 879	234 315	246 017	269 703	283 366	307 750	324 601	337 453
Severozápad	137 098	154 883	159 675	172 275	174 628	179 443	186 183	197 017	211 057	225 880	234 710	251 396	268 651	284 302
Severovýchod	175 172	199 004	217 915	236 629	243 702	258 722	273 580	284 896	291 085	311 811	323 264	351 379	377 523	385 787
Jihovýchod	197 917	227 301	240 207	264 521	272 408	287 117	313 336	325 736	341 450	363 513	381 820	415 325	454 266	473 266
Střední Morava	138 845	157 571	171 842	182 575	186 143	195 772	207 275	216 316	224 269	240 865	251 138	270 923	284 344	308 136
Moravskoslezsko	144 499	168 843	177 351	186 803	187 648	192 659	205 986	213 162	223 813	254 853	277 013	294 722	323 636	335 341
Regions - NUTS3														
Hl. m. Praha	265 565	302 951	341 538	398 726	425 030	456 213	502 309	533 089	560 208	594 958	642 151	704 608	791 804	841 009
Středočeský kraj	122 738	140 273	153 695	176 215	189 562	202 251	217 819	235 750	245 156	268 095	276 798	312 157	343 186	356 080
Jihočeský kraj	75 406	87 487	94 074	104 117	106 625	111 135	117 770	123 525	128 198	138 565	147 584	159 821	166 883	175 671
Plzeňský kraj	68 986	80 383	85 257	90 971	93 924	99 934	108 109	110 790	117 819	131 138	133 782	147 929	157 709	161 782
Karlovarský kraj	36 602	40 632	42 325	45 579	46 430	49 252	50 437	54 181	55 920	58 473	59 977	61 909	67 096	70 558
Ústecký kraj	100 496	114 262	117 350	126 685	128 198	130 191	135 747	142 836	155 137	167 407	174 733	189 487	201 555	213 744
Liberecký kraj	49 929	56 749	62 158	66 478	69 971	74 119	78 339	82 141	79 392	85 102	83 861	98 947	102 555	102 749
Královéhradecký kraj	66 362	76 113	84 380	90 953	94 159	100 731	106 098	109 247	112 861	121 705	125 507	131 959	144 043	146 496
Pardubický kraj	58 881	66 142	71 377	79 198	79 572	83 872	89 142	93 308	98 832	105 004	108 895	120 472	130 925	136 542
Vysočina kraj	56 630	65 144	67 738	73 998	78 462	83 142	94 321	97 195	100 771	107 881	112 991	121 951	132 999	136 986
Jihomoravský kraj	141 287	162 157	172 469	190 524	183 926	203 975	219 015	228 541	240 679	257 829	268 829	293 374	321 267	336 280
Olomoucký kraj	69 659	81 916	86 402	90 933	93 971	99 257	104 482	108 695	112 904	124 215	128 594	134 227	145 824	155 840
Zlínský kraj	69 186	75 655	85 440	91 642	92 172	96 515	102 793	107 621	111 365	116 650	124 545	136 096	148 520	152 296
Moravskoslezský kraj	144 499	168 843	177 351	186 803	187 648	192 659	205 986	213 162	223 813	254 853	277 013	294 722	323 636	335 341

Zdroj:
http://www.czso.cz/csu/2009edicniplan.nsf/p/1371-09

PŘÍLOHA P XV: PŘIDANÁ HODNOTA V ČESKÉ REPUBLICE DLE OKEČ 2003-2007

		2000		2003		2004		2005		2006		2007		Economic activity
		mil. Kč	2000 = 100	mil. Kč	2000 = 100	mil. Kč	2000 = 100	mil. Kč	2000 = 100	mil. Kč	2000 = 100	mil. Kč	2000 = 100	
NÁRODNÍ ÚČTY														
5-4. Hrubá přidaná hodnota podle odvětví OKEČ														
běžné ceny / stále ceny roku 2000 ¹⁾														
NATIONAL ACCOUNTS														
Current prices / Prices of 2000 ¹⁾														
Odvětví														
Celkem		1 983 446	108,2	2 529 678	113,0	2 675 290	120,5	2 907 690	128,6	3 178 011	137,2	3 178 011	137,2	Total
v tom:														
A Zemědělství, myslivost, lesnictví		76 560	104,4	82 761	112,5	80 420	105,4	74 939	105,4	77 639	93,1	77 639	Agriculture, hunting and forestry	
B Rybolov a chov ryb		598	98,2	603	108,0	576	115,6	577	128,4	449	97,3	449	Fishing	
C Těžba nerostných surovin		29 144	85,6	34 217	98,0	36 401	95,9	38 365	95,9	38 542	82,2	38 542	Mining and quarrying	
v tom:														
CA Těžba energetických surovin		24 763	82,0	28 955	94,0	30 646	78,5	30 088	77,7	32 364	73,6	32 364	Mining and quarrying of energy producing materials	
CB Těžba ostatních nerostných surovin		4 381	108,4	5 262	120,7	5 755	131,9	6 237	146,4	6 178	140,6	6 178	Mining and quarrying except energy producing materials	
D Zpracovatelský průmysl		532 071	103,9	677 934	117,6	704 925	131,6	785 472	150,9	843 677	164,6	843 677	Manufacturing	
v tom:														
DA Výroba potravinářských výrobků a nápojů, tabákových výrobků		69 323	79,475	81 862	88,2	81 190	87,9	79 971	95,4	77 129	87,3	77 129	Manufacture of food products, beverages and tobacco	
DB Výroba textilií, textilních a oděvních výrobků		28 669	106,0	24 395	102,0	23 068	106,9	24 506	102,2	25 051	108,3	25 051	Manufacture of textiles and textile products	
DC Výroba uhlí a výrobků z uhlí		3 063	2 131	76,3	2 203	69,4	2 430	73,1	2 497	73,6	2 487	73,7	2 487	Manufacture of leather and leather products
DD Zpracování dřeva, výroba dřevěných výrobků kromě nábytku, výroba dřevěných výrobků včetně papíru a výrobků z papíru;		18 203	22 787	116,3	28 055	138,3	24 611	123,9	25 775	135,2	30 405	149,6	30 405	Manufacture of wood and wood products
DE Výroba vlákniny, papíru a výrobků z papíru; výroba ostatních výrobků z kůže, vlny, vlněné látky, vlněné tkaniny		30 256	27 935	82,4	35 424	106,7	36 816	111,9	39 900	125,0	45 673	138,7	45 673	Manufacture of pulp, paper and paper products, publishing and printing
DF Výroba koksů, benzenových paliv, rafinérské zpracování ropy		8 292	2 850	327,2	7 351	64,6	4 652	68,6	5 588	74,1	2 699	25,2	2 699	Manufacture of coke, refined petroleum products and nuclear fuel
DG Výroba chemických výrobků, přípravků, léčiv a chemických vláken		34 879	31 379	109,4	37 951	119,2	37 803	139,3	39 047	147,7	40 284	155,3	40 284	Manufacture of chemicals, chemical products and man-made fibres
DH Výroba pryžových a plastových výrobků		23 384	36 494	143,3	38 903	173,0	44 112	208,4	51 168	265,4	60 206	325,2	60 206	Manufacture of rubber and plastic products
DI Výroba ostatních netextilních nerezových výrobků		42 070	44 469	96,6	48 893	108,3	49 622	117,2	52 739	130,6	57 659	139,2	57 659	Manufacture of other non-metallic mineral products
DJ Výroba železných kovů, hliníků a levaných výrobků		78 597	89 341	98,8	109 965	97,0	117 554	103,0	128 610	111,8	146 313	115,0	146 313	Manufacture of basic metals and fabricated metal products
DK Výroba a opravy strojů a zařízení j. n.		50 929	54 557	91,9	62 538	114,1	69 742	145,2	81 241	163,6	92 531	215,4	92 531	Manufacture of machinery and equipment n.e.c.
DL Výroba elektrických a optických přístrojů		64 038	69 929	116,7	77 519	149,8	82 652	181,0	91 985	201,5	100 312	226,6	100 312	Manufacture of electrical and optical equipment
DM Výroba dopravních prostředků a zařízení		54 528	64 705	105,0	92 235	151,8	97 972	181,8	110 996	236,8	129 834	292,5	129 834	Manufacture of transport equipment
DN Zpracovatelský průmysl j. n.		23 650	25 250	94,0	29 660	96,3	30 701	104,9	31 479	105,2	32 884	115,5	32 884	Manufacturing n.e.c.
E Výroba a rozvod elektřiny, plynu a vody		65 965	86 604	89,9	99 996	98,0	103 791	100,9	126 018	110,7	135 391	110,3	135 391	Electricity, gas and water supply
F Stavebnictví		127 961	148 213	95,7	164 484	101,1	167 996	99,9	189 047	106,9	204 174	111,9	204 174	Construction
G Obchod, opravy motorových vozidel a výrobků pro cestovní potřeby a přepravní procomerční		273 969	303 963	121,5	290 171	120,5	342 396	142,5	379 696	159,5	402 623	177,1	402 623	Wholesale and retail trade; repair of motor vehicles, motorcycles and personal and household goods
H Uprávnění a stravování		43 407	49 009	95,7	55 633	103,0	52 839	82,1	52 605	67,0	54 991	65,1	54 991	Hotels and restaurants
I Doprava, skladování a spoje		184 982	273 224	127,4	271 231	123,6	288 007	123,2	311 745	141,9	333 714	147,9	333 714	Transport, storage and communication
J Finanční zprostředkování		56 298	83 796	109,1	88 631	116,5	81 500	108,1	89 118	118,0	119 660	149,6	119 660	Financial intermediation
K Činnosti v oblasti nemovitosti a pronájmu, podnikatelské činnosti		265 393	306 524	104,2	329 509	107,1	366 909	119,7	396 458	120,9	435 741	130,0	435 741	Real estate, renting and business activities
L a Z O Ostatní		317 098	412 965	109,3	434 778	108,0	469 500	109,5	501 670	111,3	531 010	110,7	531 010	Other

¹⁾ indexy jsou vyjádřeny v cenách roku 2000

¹⁾ indices are expressed at prices of 2000

Zdroj:
http://www.czso.cz/sau/2008editplan.nsf/kapitola0001-09-2009-0500

PŘÍLOHA P XVI: PŘIDANÁ HODNOTA VE ZLÍNSKÉM KRAJI DLE OKEČ 2006-8

Statistická ročenka Zlínského kraje - 2009
MAKROEKONOMICKÉ UKAZATELE

MACROECONOMIC INDICATORS

4-2. Struktura hrubé přidané hodnoty podle odvětví OKEČ
Structure of gross value added: by CZ-NACE

	2006	2007	2008	
Hrubá přidaná hodnota celkem (mil. Kč)	136 096	148 520	152 296	Gross value added, total (CZK million)
v tom podíl odvětví (%):				in %:
A Zemědělství, myslivost, lesnictví	2,6	2,5	2,5	Agriculture, hunting, forestry
B Rybolov	0,0	0,0	0,0	Fishing
C Těžba nerostných surovin	0,1	0,1	0,1	Mining and quarrying
D Zpracovatelský průmysl	39,6	40,9	39,1	Manufacturing
E Výroba a rozvod elektřiny, plynu a vody	1,5	1,6	1,8	Electricity, gas and water supply
F Stavebnictví	7,5	7,6	7,9	Construction
G Obchod; opravy motorových vozidel a výrobků pro osobní potřebu a převážně pro domácnost	11,8	11,6	11,9	Wholesale and retail trade, repair of motor vehicles, motorcycles and personal and household goods
H Ubytování a stravování	1,5	1,4	1,5	Hotels and restaurants
I Doprava, skladování a spoje	7,5	7,4	8,1	Transport, storage and communications
J Finanční zprostředkování	1,2	1,3	1,4	Financial intermediation
K Činnosti v oblasti nemovitostí a pronájmu; podnikatelské činnosti	11,9	10,8	11,1	Real estate, renting and business activities
L Veřejná správa, obrana; povinné sociální zabezpečení	3,1	3,0	3,0	Public administration and defence; compulsory social security
M Vzdělávání	4,7	4,7	4,7	Education
N Zdravotnictví a sociální péče; veterinární činnosti	3,9	3,8	4,1	Health and social work
O Ostatní veřejné, sociální a osobní služby	3,1	3,1	2,7	Other community, social and personal service activities
P Činnosti domácností	0,0	0,0	0,0	Activities of households
Q Exteritoriální organizace a instituce	-	-	-	Extra-territorial organizations and bodies

Zdroj:

<http://www.zlin.cz/so.cz/xz/edicniplan.nsf/kapitola/721011-09--04>

